

ŠTAJERSKI GOSPODAR

Verlag und Schriftleitung: Marburg a. d. Drau, Badgasse 6 — Fernruf 25-67 — Bezugspreise: In der Ostmark, vierteljährlich RM 1.20 einschl. 9 Rpf. Postgebühr; im Altreich: RM 1.20 einschl. 9 Rpf. Postgebühr, zuzüglich 18 Rpf. Zeitungszustellgebühr. Postscheckkonto Wien Nr. 55030

III. Jahrgang

Marburg a. d. Drau, Samstag, 27. März 1943

Nr. 13

Osemtedenski velenapad sovjetov izjalovljen

Samo pri Orelu so boljševiki ob sijajni nemški obrambi izgubili 10.594 ujetnikov, nad 150.000 mrtvih, 1061 tankov in 485 topov - Tudi drugod so se zrušili sovjetski poskusi prodora - V desetih dneh uničenih skoraj tisoč sovražnih tankov Dober napredek nemških operacij na vzhodu

Po poročilu, ki ga je izdalo nemško vrhovno poveljstvo dne 18. marca, so bile suhozemne nemške divizije in Waffen-SS v celotnem prostoru med Harkovom in severozapadno od Kurska v napadu proti vzhodu. Kljub srditemu odporu sovjetov in težavnemu terenu, so naše čete povsod dosegle svoje dnevne cilje ter vrgle sovražnika s pomočjo letalstva iz njegovih postojank. Jugovzhodno od Harkova obkoljene sovjetske sile so bile uničene. Južno od Orela je sovražnik pretoklo sredo, dne 17. t. m., napadel z močnimi silami na široki fronti. Valovni napadi sovjetov so se zrušili, pri čemer je bilo razbitih 116 sovjetskih tankov. Tudi južno od jezera Ilmen so sovjetski napadi zaman butali ob nemške postojanke.

19. marca je prispela vest, da je nemški napad v prostoru Harkov-Bjelgorod na široki fronti uspešno napredoval. Odredi Waffen-SS so v iznenadnem sunku zavzeli mesto Bjelgorod. Pehotna divizija »Großdeutschland« je odbila sovražne napade pri Borisovki ter je krenila dalje proti vzhodu. Južno od Orela, južno od Vjasme ter pri Staraji Rusiji so se istega dne izjalovili vsi sovjetski poskusi, prodreti nemške črte. Sovjeti so tu doživeli krvave poraze. Samo pri Vjasmi je bilo uničenih skoro sto sovjetskih tankov.

V teku nemške protiofenzive med Doncom in Dnjeprom, ki je dovela do ponovnega zavzeta mesta Harkov in Bjelgorod, je izgubil sovražnik v času med 13. februarjem in 20. marcem 20.000 ujetnikov, več kot 150.000 mrtvih, 3372 topov vseh vrst, 1410 tankov, 3045 težkih strojne in 1846 avtomobilov. V prostoru Harkov-Bjelgorod so sovjeti in razmočene ceste zaman ustavljali prodiranje nemških napadalnih divizij, ki so na nekaterih mestih dosegle gornji Donec.

Medtem, ko so naše čete po poročilu z dne 21. marca v prostoru Harkov-Bjelgorod dosegle gornji Donec v široki fronti, so bolj severno, pri Sevsku, sklenile zadnjo odprtino ter tako uredile trdno zvezo z odsekom Orel. Sovražni na-

pad pri Vjasmi, pri Ilmen-jezeru in pri Ladoškem jezeru so se združili v nemškem ognju.

V času od 11. do 20. marca je bilo uničenih na vzhodni fronti samo od edine vojske in Waffen-SS 961 sovjetskih tankov. Nemško letalstvo je medtem uspešno bombardiralo Bataisk, Vorosilovgrad, Leningrad, gorajo Volgo in luko Murmansk.

Po poročilu z dne 22. marca je lepo napredoval nemški napad jugozapadno in severozapadno od Kurska. Jugozapadno od Vjasme in južno od Ladoškega jezera so se izjalovili sovjetski napadi ob težkih izgubah za sovražnika. Samo pri Vjasmi so nemške čete skupno z letalstvom v petih dneh uničile 270 sovražnih tankov. Jugovzhodno od Leningrada so se razbili večdnevni sovjetski napadi ob odločni nemški obrambi ter ob velikih izgubah za sovjetce.

Zapadno od Kurska so nemške čete prenesle svoj napad dalje proti vzhodu. Osem tednov trajajoči velenapad pri Orelu, ki so ga začeli sovjeti že v januarju, se je izjalovil ob sijajni nemški obrambi. V osemtedenskih težkih bojih zimske bitke pri Orelu so izgubili sovjeti 10.594 ujetnikov in nad 150 tisoč padlih. Uničenih ali zaplenjenih je bilo razen tega 1061 tankov, 485 topov in brezštevilo drugega orožja.

Vse življenjske energije za delo in boj

V vsakem človeku spijo življenjske energije, ki jih je treba le vzdramiti. Kakor iz presušene zemlje ne more vzkliti seme, dokler voda ne raztopi hranilnih snovi in ne zbudi k novemu delovanju spečih bakterijev, tako je treba tudi človeku nekega zunanega pogona. Führer je poklical vse Nemce k totalni mobilizaciji vseh sil. Njegov klic naj predrzni v nas vseh tiste speče energije, da bomo z marljivostjo zavestno prispevali k velikemu dogajanju. Pokazati moramo, da smo razumeli Führer-jev klic, ki je klic fronte.

Dne 24. marca je sporočilo nemško vrhovno poveljstvo, da se odigrava južno od Ladoškega jezera srdita obrambna bitka z nezmernjano silovitostjo. V srditih bojih ob moza do moža so nemške čete odbile vse sovjetske napade, ki jih je podpirala sovjetska artilerija in letalstvo. Po vsej ostali vzhodni fronti so se vršili le boji lokalnega pomena. Razen nemški lokalni napadi, ki so služili zgolj izboljšanju frontne črte in čiščenju zavzetega ozemlja, so uspešno končali.

Novi uspehi nemških podmornic

Iz spremljave, ki je bila na poti iz Amerike v Gibraltar, so potopile 15 ladij s skupno 73.000 brt. - V marcu 1943 so potopile podmornice brez letalstva 784.000 brt. sovražnih ladij - Potek operacij v Tuneziji

Cete osi so preteklo sredo odbile v Tuneziji močne sovražne napade ob visokih izgubah za sovražnika. V te obrambne boje je uspešno posegalo letalstvo osi. Nad Sredozemskim morjem so nemški lovci zbili pet sovražnih letal.

Dne 19. marca je odred ameriških bombnikov napadel severozapadno nemško obalno področje, zlasti mesto Bremen, kjer je imelo prebivalstvo izgube. Pri tem so nemški lovci deloma daleč nad morjem zbili sedem štirimotornih sovražnih letal.

Tri druga taka letala je sovražnik izgubil nad francosko zasedeno obalo.

V noči na 19. marc so nemška letala napadla angleško industrijsko mesto Norwich, obenem pa tudi luko Great Yarmouth. Bombe so povzročile velike eksplozije in obsežne požare. Tri lastna letala pogrešajo.

Na severotuneški fronti so zavzele nemško-italijanske čete važne postojanke ter ujele pri tem 1600 mož. Uničile ali zaplenile so obenem 16 tankov, 30 topov in

Der Mensch wächst mit der Größe und Wichtigkeit des Gegenstandes, für welchen er lebt.

Ludwig Tieck.

Charkow wieder in deutscher Hand

PK-Kriegsbericht King (Sch.)

Straßenkampf in einem Vorort der Stadt. Vorsichtig arbeiten sich die Männer der Waffen-SS unter dem schützenden Feuer einer Pak weiter an den Feind heran

mnogo vozil. Pri nemškem bombnem napadu na Tripolis so bombe razbile pristaniške naprave ter sežgale več ladij.

V Severnem Atlantiku so nemške podmornice izvedle doslej največje operacije z največjim uspehom. V večdnevni srditi bojih proti zaščiti ogromne spremljave, določene za vzhod, so potopile iz ene same spremljave 32 ladij s skupno 204.000 brt.

Dne 21. marca je prispela vest, da so čete osi v Srednji Tuneziji odbile napad močnih sovražnih sil. Vas Gafsa, ki so jo čete osi zasedle samo po gibalnih varovalnih silah, je bila v teku operacij pred par dnevi zopet izpraznjena. Nad Sredozemskim morjem je bilo po istem poročilu zbitih 16 sovražnih letal pri treh lastnih izgubah.

22. marca je bilo sporočeno, da napada jo močne angleške in ameriške sile italijanske postojanke. Pri tem so se razvili na zemlji in v zraku težki boji.

Pri že znanem nemškem letalskem napadu na Tripolis so bile potopljene tri tovarne ladje in nek spremljevalni čoln.

Po poročilu, izdanem dne 23. marca, še vedno divjajo hudi boji v Južni in Srednji Tuneziji. Nemške čete so vrgle sovražnika v protinapadih na nekaterih mestih nazaj. Na drugih frontnih odsekih se nahajajo nemško-italijanski odredi, ki jih podpira letalstvo, v težkih obrambnih bojih. Nad Sredozemskim morjem je bilo ob treh lastnih izgubah zbitih 15 sovražnih letal.

Sovražni bombniki so dne 22. marca iz velike višine napadli severonemško obalno področje. Prebivalstvo je imelo zlasti v Wilhelmshavenu izgube. Pet sovražnih bombnikov so zbili na tla.

Težka nemška bojna letala so v noči na 23. marec bombardirala ladjedelnice v Hartlepoolu ob vzhodni angleški obali.

V Južni in Srednji Tuneziji so se po poročilu z dne 24. t. m. tudi dne 23. marca nadaljevali težki boji. Več sovražnih poskusov prodora se je izjalovilo ob odporu nemških in italijanskih divizij. V energičnih in uspešnih protinapadih je bilo razbitih 44 sovražnih tankov. Bilo je tudi ujetnikov in plena.

Hitra nemška bojna letala so 23. marca napadla z bombami vojno važne cilje ob britanski južni obali.

Istega dne je bila izdana posebna vest, da so nemške podmornice potopile iz neke spremljave, ki je šla iz Amerike proti Gibraltarju, ter tudi sicer v Sredozemskem morju 15 ladij s skupno 73.000 brt.

V marcu 1943 so nemške podmornice potopile same že 748.000 brt. Marca lanskega leta so potopile 646.000 brt ter tako zvišale v primeri s tem mesecem izid potapljanja skoro za 100.000 brt.

Scherl-Bilderdienst-M

Zu den Kämpfen in Mittel- und Südtunesien

Krinka je padla!

Kdor je do nedavno še dvomil, da je stara Anglija brez srca, si naj prečita samo glavna načela, ki jih je glede po-vojne britanske politike te dni zapisala londonska »Times«. Ta list, ki je nekako poluradno glasil angleške vlade, je namreč brez ovinkov zapisal, da po vojni pojem o »neodvisnosti« narodov ne bo imel nikake veljave več. Angleška politika — tako je nadalje tolmačila strem-ljenja Churchill-ove vlade stara tetka — je tudi mnjenja, da pojem o »striktni nev-tralnosti«, kakor jo danes zagovarjajo nekatere države, ki še niso v vojnem vr-tincu, prav tako ne spada k načelom, ki bi v bodoče še igrala kako vlogo. Dobe-sedno je »Times« zapisala svoje tolma-čenje o bodoči angleški politiki takole: »Nevtralnost je zastarela, neodvisnost je iluzorična, politika ravnotežja je preži-vela, predvojni status je za vedno pre-minul, samoodločbo malih narodov je za-menjalo načelo o odvisnosti od velikih sil. Anglija, Zedinjene države in Sovjetska Unija določajo vojaški in gospodarski okvir, v katerem bodo v bodoče morali živeti mali narodi. Narodne pravice, na-rodna identiteta in narodni razvoj malih držav ne smejo v bodoče zavzeti oblike, ki bi bile nezdružljive z izpolnjevanjem skupnih dolžnosti.«

Sedaj vedo mali narodi, kako jim kro-jijo naši nasprotniki njihovo bodočnost. Dolžnosti, o katerih se je razpisala »Ti-mes«, določajo Sovjetska Unija, Ameri-kanci in Angleži. V praksi pa bi jih do-ločali samo v Kremlju, kajti Amerikanci so daleč in Angleži so že dokazali svojo nezmožnost v Evropi. Anglija je izdala Evropo v celoti, toda male narode po-vrsti. Krinka je padla! Ob reki Temzi so zmetali med staro šaro vsa tista načela, ki so bila še vse do Chamberlain-ove smrti nedotakljiva kot sestavni del an-gleske državne politike. Kar je zapisala stara »Times«, je tako revolucionarno za angleške razmere, da že lahko govorimo o neke vrste boljševizaciji načel an-gleskega političnega mišljenja.

Že v zadnji številki našega lista smo omenili, da spada oziroma da je spadalo načelo o »ravnotežju veselih« k sestavnim delom angleške zunanje politike. Tudi to je bilo nekdanj tako, kajti »Times« v svo-jem senzacionalnem uvodniku z dne 23. marca 1943 piše sledeče: »Politika ravnotežja veseli je prav tako preživela ka-kor politika striktne nevtralnosti. Oboje pripada perijodi evropske zgodovine, ki je končala fatalnega poletja leta 1940.« S tem je Anglija pripoznala svoj poraz leta 1940., ko jo je Nemčija definitivno vrgla iz kontinentalne politike. »Times« je proglasila s svojim uvodnikom odpo-ved Anglije vsem velikim načelom, od katerih je angleška politika živela celih 300 let. Vrgla jih je takorekoč proč, če-prav je ob izbruhu sedanje vojne zatrje-ovala, da se bori za ohranitev teh načel in idealov. Takrat je dejala Anglija, da moti nemško mesto Danzig njeno politi-ko evropskega ravnotežja. Radi tega je Anglija pognala ves svet v novo vojno. Vprašati se je treba: Čemu je Anglija to storila? Čemu je žrtvovala načelo rav-

Druck und Verlag: Marburger Verlags- und Druckerei-Ges. m. b. H. — Verlagsleitung: Egon Baumgartner; Hauptschriftleiter: Friedrich Golob; alle in Marburg a. d. Drau, Badgasse 6.

Zur Zeit für Anzeigen die Preisliste Nr. 1 vom 1. Juli 1942 gültig. Anstatt der Lieferung des Blattes bei höherer Gewalt oder Betriebsstörung gibt keinen Anspruch auf Rückzahlung des Bezugs-geldes.

Nemški narod se je poklonil mrtvim junakom

Führer-jev govor o priki državnega akta v Berlinu - V ponosni žalosti se klanjamo žrtvam, ki nas obvezujejo k fanatični borbi do končne zmage

Preteklo nedeljo se je ves nemški narod poklonil v okviru dostojnih proslav vsem tistim, ki so dali za Nemčijo svoje najdražje: življenje. Zastave so povsod vihrale na polnem drogu v znak ponosne žalosti vsega naroda. Misli nemškega naroda so bile na dan proslave padlih junakov zlasti pri stalingrajskih herojih, pri možeh šeste armade, ki so s svojim brezprimernim junaštvom zadivili ves svet. Svečanost v Berlinu je počastil s svojo prisotnostjo sam Führer, ki je prišel iz svojega glavnega stana, da bi spregovoril nemškemu narodu. Svečanost se je vršila v berlinskem Zeughaus-u ali orožarni, ki je bila v ta namen posebno svečano dekorirana. Ob navzočnosti generalitete, admiralitete, članov vlade Reich-a in vodstva stranke ter 300 ranjencev iz sedanje vojne, je Führer, ki je prispel v spremstvu Reichsmarschall-a Göring-a, Generalfeldmarschall-a Keitel-a, Reichministra Himmler-ja in drugih visokih častnikov, po odigranju heroične Bruckner-jeve glasbe govoril o junaštvu nemških vojakov. Njegov govor se je dobesedno glasil tako-le:

»Že četrtil obhajamo spominski dan junakov našega naroda v tem prostoru. Preložitve proslave je bila odredjena, ker sem mislil, da lahko mirne vesti zapustim prostor mojega delovanja, na katerega sem bil vezan skozi več mesecev. Požrtvovalnosti in junaštvu naših vojakov na vzhodni fronti je uspelo premagati krizo, v katero je nemška vojska zašla vsled nezaslužene usode. Fronta je stabilizirana in storjeni so bili ukrepi, ki naj v bodočih mesecih zagotovijo uspeh do končne zmage. Duševno mi je lažje, biti danes na tem mestu, ker je bilo pod temi okoliščinami lahko zagovarjati z današnjim dnevom uklenjeno zaporo dopustov, da bi v bodočih mesecih naši pridni moške v povečanem obsegu zopet našli pot k svojcem v domovini.

Ce bi še bilo potrebno, našemu narodu vso resnost tega gigantskega spopada na suhem, na morju in v zraku, na življenje in smrt, še raztolmačiti, je poslednja zima tozadevno odstranila sleherni dvom. Vzhodne stepe so še enkrat zvalile svoje milijonske mase proti Evropi. Bicala jo je ista sila, ki že od nekdaj organizira vojne, ki vsled vojn profitirajo in ki je postavila tudi danes kapitalistične interese in boljševiške instinkte v službo istih ciljev.

Kako velika je bila nevarnost poplave najstarejšega kulturnega kontinenta na svetu v tej zimi, bo ocenila šele poznejša

notežja? Da bi se ustanovil sistem, ki naj bi razbil male evropske narode, dokler ne bi popolnoma izgubili svoje nacionalne identitete. Angleži seveda mislijo, da bodo pozneje lahko prav tako prevarili svoje velike zaveznike, kakor so izdali male nevtralce.

San o svetovnem gospodstvu, kakor ga je izblebetala »Times«, bo ostal le san. Stvarnost določa borba in zmaga nemških vojakov in nemških zaveznikov. To novo stvarnost določata tudi delo in žrtve mladih evropskih narodov, ki bodo dokončali po Angležih povzročen krvavi kaos z novim redom, katerega ne bo omajala nobena sila na svetu.

Weltbild

Der Führer grüßt im Anschluß an die Weihestunde im Zeughaus verwundete Soldaten, die als die Repräsentanten opferbereiten deutschen Soldatentums an der ersten Feierstunde des Heldengedenktages teilnahmen

zgodovinska znanost. Da je bila sedaj zlomljena in s tem od Evrope odvrnjena, je neminljiva zasluga tistih vojakov, ki se jih danes spominjamo.

Že pogled v gigantske priprave, ki jih je ukrenil boljševizem za uničenje našega sveta, nam nudi možnost, da v strahu spoznamo, kam bi bila zašla Nemčija in z njo vred ves ostali evropski kontinent, ako nacionalsocialistično gibanje pred desetimi leti ne bi bilo prevzelo oblast v državi in ako ne bi bilo po lastni odločnosti spričo izjavljenih naporov za zmanjšanje oboroževanja zopet ustvarilo svoje lastne oborožene sile. Weimarsko Nemčijo našega centumško-marxistično-demokratskega strankarstva bi bil vihar iz notranje Azije tako odpihlil, kakor pleva v orkanu. Vedno bolj jasno pričunjamo spoznavati, da je spopad, v katerem se Evropa nahaja izza prve svetovne vojne, polagoma zavzel značaj borbe, ki jo moremo meriti le z največjimi dogodki preteklosti. Večno židovstvo nam je vsililo neusmiljeno vojno, ki bi ta kontinent spremenila v eno samo področje ruševin, ako ne bi uspelo zaustaviti na mejah Evrope elementa uničevanja.

Za evropsko človečanstvo gre

Kot najhujša posledica te borbe pa ne bi preostala le zgorela mesta in porušeni kulturni spomeniki, temveč bestialno umorjene človeške mase, ki bi postale žrtve te notranjeazijske poplave prav tako, kakor se je že zgodilo v časih hunskih in mongolskih vpadov.

Kar brani Nemec in z njim zvezani vojaki danes na vzhodu, ni samo kamenito obličje ali pa socialni in duhovni nečat tega kontinenta, tu so večne človeške substance, iz katerih so od pamtveka iz-

hajale vse vrednote, ki niso dale svoje- ga današnjega izraza samo Evropi in Ameriki, temveč preko tega vsej ostali človeški kulturi.

Poleg tega iz vzhoda nas ogrožujočega barbarstva doživljamo nič manj tudi satansko rušilno besnost z njim zvezanega takozvanega zapada. Vojni cilji naših sovražnikov so nam znani iz brezštevilnih publikacij, govorov in odkritih zahtev. Čenčarija atlantiške karte (izjave) tehta napram temu prav tako kot nekdanjih Wilsonovih 14 točk napram poznejši realizaciji verzajskega diktata. Kakor je vojni hujskač Churchill v angleški parlamentarni demokraciji, ko še leta 1936, ni bil odgovorni vodja Velike Britanije, s svojim izrekom, da je treba Nemčijo zopet uničiti, odkazal pot bodočemu razvoju, tako projektirajo v teh istih demokracijah elementi sedanjih mirovnih zahtev že danes zaželjeno stanje Evrope po vojni.

Njihovi cilji se popolnoma krijejo z nam ne samo znanimi, temveč doživljenimi demonstracijami njihovih boljševičkih zaveznikov: iztrebljenje vseh nacionalno zavednih kontinentalnih narodov z našim nemškim narodom na čelu. Če pri tem zahtevajo angleški ali ameriški listi, parlamentarci, ljudski govorniki in literatje razrušenje Reich-a, deportacijo naših otrok, sterilizacijo naše moške mladine itd. kot prvi vojni cilj, ali če boljševizem v praksi kolje cele trume moških, žensk in otrok, je to pač eno in isto.

Večno sovraštvo židov

Kajti zadnja gonilna sila je itak večno sovraštvo tiste proklete rase, ki že več tisočletij kot prava šiba božja tako

dolgo blica narode, dokler se le-ti v času zavesti ne odresejo svojih mučiteljev.

Jaz tega ne govorim samo za nemški narod. Danes mu glede moralnega držanja ni treba več prigovarjati. Fronta dokazuje svoje tiho junaštvo že več kot tisoč dni. Njej ob strani pa stoji danes nemška domovina ki je v velikih delih Reich-a sama postala vojno področje.

Ne samo, da izdeluje in dobavlja našim vojakom orožje, ne, prisiljena je sama k borbi in tako rastejo žene in celo otroci spričo sovražne rušilne besnosti v junaštvo, ki se čestokrat nič več ne razlikuje od junaštva na mnogih delih fronte.

Kar se pa tiče takozvanega »neutrálnega« sveta, je iskati predpogoje za tam tako priljubljeni bahavi, idilični in povšečni način ocenjevanja dogodkov izkjučno le v poztvornosti tistih, ki so temu svetu prihranili spoznati in občutiti trdo stvarnost na lastnem telesu.

Nevarnost poznamo

Eno je gotovo: v takem času lahko obstojajo narodi trajno le z jasnim držanjem. Nasprotnikom smo hvaležni radi tega, da so v nemškem narodu z lastno roko izbrisali duha napačne objektivnosti ter ga nadomestili z naravnimi instinkti: z vročo ljubeznijo do domovine in do našega naroda čez vse prepone porekla in rojstva, obenem pa s plamenečim sovraštvom do vsakega sovražnika. Ogenj v naših mestih in vaseh bo vedno bolj strdil tisto odločnost, ki je ne kalijo več svetovnomeščanski občutki, temveč jo hrani spoznanje smrtné nevarnosti in jo napolnjuje strahovit fanatizem, to, nevarnost enkrat za vselej odstraniti iz Evrope in s tem iz našega lastnega naroda.

Poginili bodo drugi

In tako ponavljam moje nekdanje prokovanje, da na koncu te vojne ne bo žrtvovana boljševizem Nemčiji ter z njo zvezane države, temveč tiste dežele in tisti narodi, ki so vedno bolj v rokah židovstva. Nekega dne se bodo zastupili z boljševskim strupom, proti kateremu so že radi preživelega družabnega reda najmanj imunizirani. Doživeli bodo polom in s tem svoj konec.

Ne od nacionalsocialističnega ali fašističnega režima ne bo ostala nikaka cunja več, temveč stari imperij bo ostal popolnoma razcefran. Greh proti lastni in isti krvi se bo izpremenil v bedo in nesrečo, ki bo v teh deželah kričala do neba.

Narod v orožju

V vseh časih ima pravico do spomina na junake samo tisti, ki se pred njimi nima sramovati. Letošnja zima pa nemškega naroda ni vodila v defetizem, temveč v še bolj gigantsko mobilizacijo vseh njegovih sil. Vpostava te mobilizacije je sedaj v teku. Produkcija vojnega materiala je v stalnem porastu. Na fronto pritekajo mladi vojaki, opravečini močje in ozdravljeni vojaki v večmilijskem številu. Stari letniki in mladi fantje bodo dodatno rokovali z obrambnim orožjem domovine, podobalo pa jih bo pri tem več stotisočev žena in deklet. Tako se nemška oborožena sila spreminja vedno bolj v vojskujoči se narod.

Nacionalsocializem, ki je nekoč v srditi borbi — ne da bi samo najmanj pomislil na kak kompromis — premagal svoje notranje sovražnike, bo danes in v bodoče kot vodilna sila Reich-a končal

Iz pisarne Bundesführer-ja poročajo!

O vprašanju zaščitencev (Schutzangehörige)

V odgovor na celo vrsto vprašanj, ki jih sprejema urad Bundesführung organizacije Steirischer Heimatbund ter njemu podrejeni uradi v splošno pojasnilo razglasa sledeče:

Služiti v državni delovni službi (Reichsarbeitsdienst) in v nemški oboroženi sili (Deutsche Wehrmacht) imajo pravico samo nemški državljani, da s tem zadostijo obveznosti, napram nemški ljudski skupnosti.

Državljeni zaščitenci na Spodnjem Štajerskem, torej tisti, ki nimajo niti nemškega in tudi nobenega drugega državljanstva, bodo na podlagi znane odredbe šefa civilne uprave pritegnjeni v posebno službeno obvezo, ki obstoji v posebnem delu na Spodnjem Štajerskem. Odsluženje te posebne službene obveze predstavlja zaščitencem samo ob sebi umevno obveznost napram državni skupnosti, ki jim nudi življenjske in eksistenčne možnosti.

Nadalje se pripominja, da bo v bodočih tednih splošen pregled vseh še nepojasnjenih vprašanj v pogledu članstva organizacije Steirischer Heimatbund ter s tem hkrati nemškega državljanstva ali zaščitencev. S tem v zvezi se priporoča, skreniti paznjo na tozadevne plakate in razglase v časopisu.

tudi s svojimi zunanji sovražniki. Pri tem podpirajo Reich tisti z nami zvezani narodi, ki so od Evrope do Vzhodne Azije odločeni, braniti slično kakor mi tudi svojo krvno substancio in svoje kulturne vrednote. Reich ima sobojevnike, zlasti pa v tistih narodih, ki so si na jasnem o tem, da je njihova lastna bodočnost možna samo v okviru reda, ki se lahko uspešno upira boljševizmu kot satanskemu instrumentu uničevanja.

Čim odločnejši bo ta spopad, čim brez-kompromisnejše se bo vodil, tem trajnejši bo potem mir, ki ga potrebuje naš kontinent za ozdravljenje svojih ran.

O bistvu tega bodočega časa pa ne bodo odločali ljudje, ki niso poznali vrednosti preteklega mira in ki so v svoji duševni zaslepljenosti hujkali v vojno ter tako uničili svoje narode, temveč le tisti državljani, ki so že pred to vojno celo spričo skromnih zemeljskih dobrin zaznamovali za svoje narode veliko mero socialnih in kulturnih storitev.

Bodočnost bo vredna padlih junakov

Bodočnost pravih kulturnih narodov tedaj ne bo židovsko-boljševiška, ne židovsko-kapitalistična, temveč bo v službi nacionalnih interesov vedno bolj stremela k pravemu ljudskemu občestvu kot najvišjemu idealu.

Nemška nacionalsocialistična država, ki je imela ta cilj že od vsega početka, bo po tej vojni šele prav neumorno uredila program, ki mora voditi v svoji zadnji konsekvenci do popolnega izbrisanja vseh razrednih nasprotstev ter k ustanovitvi pravega socialističnega občestva.

S tem ni padlo zastani 542.000 mož, ki jih je od nas desletje zahtevala ta druga svetovna vojna. Kot nemalovi junaki in pionirji boljšee dobe bodo vedno živeli v naših vrstah. Vsemogočni, ki nam skazi vse izkušnje ni odtegnil svojega blagoslova in ki je še oklepal našo lastno moč, naj nam stoji tudi v bodoče ob strani,

da bi tako izpolnili, kar smo dolžni našemu narodu do zmage. S tem se zopet priklanjamo spoštljivo pred mrtvimi junaki, pred žalujočimi sorodniki, pred umorjenimi možmi, ženami in otroki v naši domovini in pred vsemi žrtvami naših zaveznikov.

V pobožni tišini so izzvenele zadnje Führer-jeve besede. Po poveljih so se dvignile zastave in so zadonele himne. Po tej proričeni besedi je Führer položil pred Častnim spomenikom Unter den Linden venec ter se pred njim poklonil manom vseh padlih junakov. Nato je pozdravil in se razgovorjal s prisotnimi ranjenci in invalidi. Konec dostojanstvene proslave je tvoril mimohod častnega bataljona pred Vrhovnim poveljnikom nemške oborožene sile.

UNTERSTEIRER !

Etwa 90 Millionen Einwohner Großdeutschlands spricht deutsch. Die Untersteiermark ist Bestandteil dieses mächtigen Reiches. Es ist daher ganz natürlich und logisch, daß die Untersteirer die deutsche Sprache ebenso gut, wie die Bewohner des Altreiches beherrschen müssen. Darum sprich, lies und denke deutsch, um deine deutschen Sprachkenntnisse zu vervollständigen!

SPODNJEŠTAJERC !

Kakih 90 milijonov prebivalcev Velike Nemčije govori nemško. Spodnja Štajerska tvori sestavni del te mogočne države. Radi tega je čisto naravno in logično, da morajo Spodnještajerci obvladati nemščino isto tako dobro, kakor prebivalci ostalega dela države. Zato govori, čitaj in misli v nemškem jeziku, da si svoje nemške jezikovne zmožnosti izpopolni!

Zimska bilanca na vzhodu

Nemška vzhodna fronta je zopet trdna in neomajna - Sovjetske izgube v teku nemške protiofenzive

14. marca so nemške čete zavzele Harkov, 18. marca je zaplapolala nemška zastava zopet v Bjelgorodu. 20. marca so naše čete dospele na gornji tok Doneca med Čagujevom in Bjelgorodom. Od 23. februarja se razvija nemška protiofenziva, v kateri so izgubili sovjeti 20 tisoč ujetnikov, 50 tisoč naštetih mrtvih, 3400 topov in 1400 tankov. Severno od Bjelgoroda je napad z jugozapadne, proti Kursku pa z zapadne in severozapadne strani v dobrem napredovanju. Zvezna točka k srednji fronti je pri Sevsku zopet trdno povezana.

Od 2. februarja — torej celih osem tednov — je trajala obrambna bitka pri Orelu, kjer so izgubili sovjeti okrog 200 tisoč mož. V izpraznjenem loku Rjev — Vjasma se je odigralo izpraznjenje po načrtu in docela neovirano. O kakšni bitki pri Vjasmu, ki so si jo izmislili sovjeti samo zato, da bi odvrgli pozornost, ni bilo niti govora. Če pomislimo, da so sovjeti v času od 20. novembra 1942 pa doslej izgubili okrog 12 tisoč tankov, si lahko predstavljamo zaključno bilanco zimske bitke.

Po izpraznitvi Rostova, dne 14. februarja, in pozneje Harkova, dne 18. februarja, si je zastavilo sovjetsko vodstvo

daljnosežne cilje, ki so kulminirali v obkoljevanju nemške fronte ob Miusu ter v načrtu prodora v smeri proti zapadni Ukrajini. Sovražnik je vrgel več svojih armad v prostor Dnjeprprostrvsk—Zaporozje, na drugi strani pa med Kursk in Bjelgorod. Elastično nemško obrambo pa sovjeti niso priznali kot dobro odtehtani ukrep nemškega vodstva, temveč kot znak slabosti nemških čet, katerim po mnenju sovjetov ni preostalo nič drugega kot umik do Dnjepra. Protidarec in nemški prodor pri Lozovaji ter pri Krasmatorskaji je uničil te sovjetske načrte. Z uničenjem čet pri imenovanih mestih je nastal preobrat. Ukrajina je bila za sovjetske čete zaprta. Prav tako so se izjalovili vsi sovjetaki načrti, ki so šli za tem, da bi se osvojilo kotlino reke Donec. Danes je nemška fronta zopet trdna in neomajna. Kljub tem uspehom pa na nemški strani ni mesta za prekipajoče veselje, kakor tudi ni bilo mesta za potrlost v težavnih trenutkih. Nemški narod je spoznal nevarnost, ki grozi na vzhodu, zato bo s totalno mobilizacijo vseh svojih sil tako dolgo pobijal boljševiško nevarnost, dokler ne bo padla zadnja odločitev v korist Nemčije.

glja je pripravljena, plačati ceno za to edinstvo v obliki Evrope.

Tako je Anglija izdala skupno z malimi narodi tudi vso Evropo. Nemško in z Nemčijo zvezano orožje pa bo poskrbelo za to, da se ti načrti nikdar ne bodo uveljavili.

Churchillov povo ni načrti

Preteklo nedeljo je imel angleški ministrski predsednik Winston Churchill v radiu govor, ki je imel namen »poceno-staviti in ublažiti nekatera nasprotstva. Njegova izvajanja so se nanašala tako na vojaški kakor tudi na zunanje politični in notranje politični položaj. Churchill je začel s pripombo, da ne more deliti zaupanja tistih, ki verujejo na skorajšnji konec vojne. »S po'nim pridržkom in ne da bi hotel prorokovati — je dejal Churchill — »si lahko mislim, da bo Anglija nekega dne v letu 1944, morda pa tudi šele v letu 1945, porazila Nemčijo. Nato se bo Anglija podala na drugi del sveta, da bi razbila Japonsko.« Morda pa se bo ves program po njegovem mnenju razvil »tudi v obratni smeri.

Brez dvoma je Churchill v svoji deželi povzročil s to svojo formulacijo nevoljo. Da bi jo zabrisal, se je dotaknil tudi povojnih ciljev. Ponovil je med drugim itak že znano zagotovilo, da bodo Anglija, Amerika in Sovjetija po vojni izvedle novo organizacijo sveta. Pred vsem bodo razorožile in kaznovale premagane. Za Evropo nameravajo ustanoviti posebni »svet Evrope« z Vrhovnim razodilcem. Odločitve tega vrhovnega razodilca bodo ščitile nacionalne in internacionalne oborožene sile. »Toda, kaj se naj zgodi z velikim številom malih držav, je omenil Churchill. Na to vprašanje je dal angleški premijer sledeč odgovor: »Ob strani Anglije, Amerike in Sovjetske Unije naj nastane več državnih skupin ali konfederacij, ki lahko potem izvoljenih zastopnikov izrazijo svoje mnenje.« Churchill je nadalje omenil, da ne

Proti 'neodvisnosti' in 'samoodločbi narodov'

Iz Berlina poročajo: Londonska »Times« je objavila članek, iz katerega je razvidno, da je Anglija obrnila hrbet doslej tolikanj propagirani »zaščiti malih narodov«, prav tako pa tudi principu takozvane »kolektivne varnosti«. List piše na uvodnem mestu sledeče: »Politika striktno nevtralnosti je mrtva. Za veliko večino malih evropskih držav ne audi nevtralnost nikakega upanja več na varnost, in to niti v miru, niti v vojni. Ne more biti še dalje mesta za narod, ki skuša ohraniti nesigurno varljivo neodvisnost na ta način, da se klanja sodaj tej in potem oni strani ali pa da izkorišča rivaliteto svojih močnejših sosedov.

»Times« pa gre še dalje in piše, da nima nikakega smisla, zadovoljiti se morda z vzpostavitev predvojnega razmerja med velikimi in malimi narodi. Pomen, ki so ga po mnenju imenovane lista prisojali »preživelim« pojmom o pravici »samoodločbe« in »neodvisnosti«, zahteva novo tolmačenje. V bodoče se bo pač moral umakniti pojem o »neodvisnosti« pojmu o medsebojni odvisnosti. Množenstvo narodov se mora deliti na omejenem kontinentnem življenjskem prostoru. Tudi vojaški in gospodarski okvir za to sožitje bodo »redile« seveda »združene nacije«.

Za tako povojno organizacijo pa vidi »Times« že sedaj v vzhodni Evropi oviro, in sicer je ta ovira pomanjkanje zaupanja s strani Sovjetske Unije. Sovjetska Unija — tako ugiba »Times« — goji zgodovinsko utemeljeno bojazen napram svojim zaveznikom in se boji, da pozneje ne bo sprejeta kot enakopravni član v svetu velesil. Sedaj gre po mnenju angleškega lista za to, da se razbini sovjetsko zaskrbljenost, češ, da grede Sovjetski Uniji pri vseh življenjsko važnih vprašanjih njene varnosti iste pravice kot drugim velesilam.

Iz ugotovitve, da po vojni ne bo več neodvisnosti in pravice samoodločbe malih narodov ter da se je treba ozirati na vsa vprašanja sovjetske varnosti, bi bilo sklepati, da je Anglija že izročila Sovjetski blanko-ček na njene zahteve na kontinentu.

»Times« končuje svoja izvajanja tako: »Evropa bo propadla, ako se ne bo ohranilo edinstvo med Zedinjenimi državami, Anglijo in Sovjetsko Unijo. An-

Spodnještajerci!

Čitajte!
Važno!

V sudsni oklica, ki ga je izdal Bundesführer organizacije Steirischer Heimatbund in ki ga je priobčil naš list v št. 12, z dne 20. t. m., so imajo javiti vsi moški in ženske, ki so bili rojeni pred 31. marcem 1927 in čijih članstvo v Heimatbund-u iz kakršnihkoli razlogov ni pojasnjeno. Vse natančneje, kdo se ima javiti, je razvidno iz plakatov po vsej Spodnji Štajerski.

Zglasiti se bo treba v zglasovalnicah posameznih Ortsgrupp stedebo dni, in sicer kakor sledi:

KREIS CILLI:

24. in 25. aprila 1943: Zglasilna mesta so Arndorf, Fraßlau, Heilstein, Oppendorf, Packenstein, Pragwald, Sachsenfeld in Wöllan.

KREIS LUTTENBERG:

24. in 25. aprila 1943: Zglasilna mesta so Kleinsontag, Luttenberg, Staintal in Wernsee.

KREIS MAREBURG-LAND:

24. in 25. aprila 1943: Zglasilna mesta so Fresen, Gonobitz, Hagau, Hohenstein, Lorenzen am Bachern, Plankenstein, Pölschach in Reifnig am Bachern.

KREIS PETTAU:

24. in 25. aprila 1943: Zglasilna mesta so Burgsall, Kirchberg, Leonhard in den Büchern, Pettau linkes Draufufer, Pettau rechtes Draufufer, Winterberg in Wittmansdorf.

KREIS TRIFAIL:

24. in 25. aprila 1943: Zglasilna mesta so Edlingen, Galleneck, Kusberg, Trifail-Ost, Trifail-Süd in Trifail-West.

PK-Kriegsber. Reißmüller (Atl.—Sch.)

Im Tauwetter an der Südfront

Der durchweichte Boden stellt an die Fahrer bespannter Fahrzeuge und motorisierter Kolonnen nun wieder erhöhte Anforderungen

Velika Nemčija je in ostane nepremagljiva

Pomenek o vojnih ciljih naših sovražnikov

Nemške fronte obdajajo vso evropsko celino ter jo držijo krepko v svojih rokah. Lahko se reče, da predstavlja Evropa v strateškem pogledu celoto, ki sloni na nemški oboroženi sili. Zmagovitil vojni pohodi leta 1939., 1940., 1941. in 1942. so naše obrambne meje predvojne Nemčije v obliki front premaknile na zemljepisne in naravne meje Evrope, iz katere so pregnali svoje napadalce. To velja za ves kontinent z izjemo Sovjetije, kjer imamo nad 1000 km globoko v sovražnem ozemlju ležečo glavno frontno črto današnje vojne in se zemljepisna meja Evrope nahaja ob Uralu. Evropska celina je danes Velika Nemčija in ves svet mora računati s tem dejstvom.

Kljub vojnim porazom, ki so zadeli najbolj Anglijo, ker je izgubila vse svo-

bi imelo mnogo smisla, govoriti že danes o bodočih mejah, toda gotova predpogajanja so se že vršila in so menda že zapopadene v znanih tajnih klavzulah angleško-sovjetske pogodbe.

Nato je Churchill razvil svoj notranjepolitičen program. Očitno pod vtisom nemškega vzgleda je Churchill priporočil uvedbo posebne angleške štiriletke. Obenem pa je takoj pristavil, da vlada ne sme prevzeti za bodoče naloge nikakih obveznosti finančne narave. Kakor znano, se je Churchill nedavno spretno izmikal zavzetju kakršnegakoli stališča do Beveridgejevega socialnega načrta. Tako tudi tokrat ni hotel podati glede tolikanj hvalisane »socialne reforme« nikake obvezne izjave. V isti sani pa se je imenoval »velikega reformatorja« in tudi »dobrega Evropejca«.

Angleški tisk ni mogel prikriti svojega razočaranja nad Churchill-ovim govorom. Tudi tisti listi, ki so vsak Churchill-ov pojav označili kot nekaj »zgodovinski preobrate«, pišejo, da vsebujejo Churchill-ove izjave celo vrsto praznin.

je vojaške in politične položaje in postojanke na naši celini, nadaljujejo Anglija, Amerika in Sovjetija vojno zoper Nemčijo. Pri tem krvavijo narodi Sovjetske Unije že od junija 1941 pod udarci nemškega orožja v obsegu, kakor ga zgodovina ne pozna ter ni nobenega dvoma, da so njene ogromne človeške in materialne rezerve vedno bližje izčrpanju. Medtem, ko sovjetski narodi s svojo državo vred hira in umirajo, se bavi angleško vojno vodstvo že od leta 1940. v glavnem s problemom invazije, to je, vpada na evropski, po Nemčiji zavojevani kontinent. Razen bojev v Afriki, ponesrečenega poizkusa izkrcanja pri Dieppeju v Franciji ter bojev manjšega obsega na morju, se Angleži, odkar so jih nemške armade leta 1940. pri Dünkirchen-u uničile in vrgle v morje, napram Nemčiji ne vojskujejo drugače kakor z bombardiranjem iz zraka. Vsa ostala vojna stremjenja, ki jih podpirajo tudi Amerikanci, so usmerjena v priprave za skok na to stran Kanala, ki loči Anglijo od ostale evropske celine. Kedar, kje in kako se naj ta napad izvede, ne vedo niti Angleži, niti Amerikanci. Slednje so Angleži kot zavezniki izvalili na angleško otočje. Po porazu Angležev pri Dünkirchen-u ni minil mesec, da bi se od časa do časa v Angliji, pozneje seveda tudi v Ameriki, ne razgibalo javno mnenje ter spravilo v ospredje vprašanje angleško-ameriškega vpada v Evropo.

Pri vsem tem ni važno, koliko je na stvari agitacije in koliko stvarnosti. Da gojita Anglija in Amerika željo, izkrcati se neke na našem kontinentu, je razumljivo, ker bi bilo drugače praktično nemogoče, premagati Nemčijo, kar so si v Londonu, v Washingtonu in seveda tudi v Moskvi postavili kot cilj sedanje vojne. Gre pa tukaj za problem, okrog katerega obe anglosaški oboroženi sili hodita kakor maček okrog vročega mleka, ker se bojita, da bi se opekli. Boji Angležev na Norveškem, pri Dünkir-

chen-u, Dieppeju in drugod, so pokazali, da angleški vojak ni za take posle, pač pa je za to nemški bojevniki, ki angleškega v vsakem oziru visoko nadkriljuje. Tega se v Londonu dobro zavedajo in le temu dejstvu je pripisati, da so doslej vsi Stalinovi kliči po otvoritvi druge fronte na zapadu Evrope, ki naj bi razbremenila vzhodno fronto, ostali neuslišani.

Sovražna časopisna in radio-agitacija razlaga do vseh podrobnosti načrte in zamisli, ki jih imajo Anglosasi z Evropo po dobojevanju zmagi. Na dolgo in široko že ve vsak Anglosas, kako bodo uničili nemški narod ter razkosali Reich ter razdelili ostale dele Evrope. Emigranteki odbori propadlih držav in državci, ki se v Londonu igrajo vlade in ministre, ne da bi imeli dežele in narode, sestavljeni iz raznih Benešev, Sikorskijev, Jovanovičev in drugih sličnih ptičev, že četrto leto iščejo po Londonu, Washingtonu in deloma tudi v Moskvi svoje piskerčke, da bi jih postavili na štedilnik, na katerem mislijo Churchill, Roosevelt in Stalin skuhati svojo veliko zmago nad Nemčijo, zmago, ki naj najde svoj izhod in začetek z vpadom Anglosasov v Evropo.

Razprave o vpadu anglosaških oboroženih sil na evropsko celino so v Angliji in v Ameriki pokazale, da tamkajšnji generalni in admiralni štabi sami o tem še nimajo prave slike. V zamislih pač imajo, kar je najbližjega in najbolj naravnega, to je, da bi Nemčijo v Evropi napadli iz angleških otokov in Severne Afrike. Za prevoz čet iz Anglije preko Kanala, ki je na svoji najožji točki kakih 40 in preko Sredozemskega morja, ki meri od Afrike do najbližjih italijanskih otokov v Sredozemskem morju kakih 140 km, bi se posluževali ladij, transportnih zračnih letal in padalcev iz zraka.

Poskus te ali kake druge vrste bi predstavljali za napadalca eno največjih nevarnosti. Treba se je samo zvesti v udarno silo, elastičnost in hrabrost nemškega bojevnika, ki bi v vsakem primeru kot branilec pokazal svoje izredne kvalitete. Saj vemo, da so znani vpadi Angležev pri Dieppeju v nekaj urah likvidirale obrežne straže in baterije same ter uničile kompletno angleško divizijo v nekaj urah, ne da bi bilo treba alarmirati in klicati na pomoč kake rezerve iz ozadja ali od sosednih sektorjev fronte. Od leta 1940. pa do danes se je za utrdbo evropskega obrežja in njegove obrambe od strani Nemčije in Italije storilo toliko, da so fronte, ki jih držimo vzdolž vse Evrope, najodličnejše pripravljene za vsak morebiten poizkus sovražnega vpada. V mejah možnosti seveda je, da bi se morebitni poizkus izkrcanja neke v kakšnem manjšem obsegu posrečil. Tudi padalcem bi lahko uspelo na kakem nevidnem mestu ponoči pristati na evropskih tleh. Eno kakor drugo, bi pa bilo prav kratkotrajno. Naše čete bi bliskovito in totalno uničile vse Angleže in Amerikance, ki bi stopili na naša sveta tla, na naš življenjski prostor, na evropsko zemljo, kjer nimajo kaj iskati. Zanašanje in upanje Anglosasov, da je Sovjetska Unija že tako oslabela nemško vojaško moč, da Führer-jeve armade ne bodo mogle več preprečiti njihove invazije, je tako ničnostno, kakor je Stalin doslej in bo tudi odslej zastoj čakal, da bi mu Anglija in Amerika z vpadom v Evropo omogočili premagati Nemčijo. Velika Nemčija in z njo vred Evropa sta in ostaneta nepremagljivi.

PK-Aufnahme: Kriegsber. Heidsiek (Wb.)

Seefahrende Pioniere
Zur Durchführung von Sonderaufgaben an den Küsten der Inseln Kreta lebt ein Pioniertrupp seit vielen Wochen auf einem Segelkutter, der von den Dienststellen zur Verfügung gestellt wurde. Für die rein seemannischen Angelegenheiten ist ein Matrose zuständig, der auf dem Bild gerade mit dem Führer der Truppe spricht.

ZREK TEDNA

Zakaj moramo zmagati?

Eden največjih nemških pesnikov Friedrich von Schiller je zapisal: „Was man nicht aufgibt, hat man nicht verloren.“ Po našem: „Kar se ne opusti, še ni izgubljeno.“ Pred poglavitno v te misli se spomnimo na kratko tudi samega Schiller-ja.

Johann Christoph Friedrich von Schiller se je rodil 10. novembra 1759 v Marbach-u am Neckar kot sin vojaškega zdravnika in poznejšega oficirja Johana Kaspar Schiller-ja ter pekovske hčerke Elisabeth Dorothea Kodwels. Latinsko šolo je obiskoval v Ludwigsburg-u ter zavod „Hohe Karlsschule“ v Stuttgart-u, ki je imela stopnjo vojaške akademije. Prvotno je imel namen študirati boškoslovje, ki ga je opustil, lotil se je prava ter prešel pozneje na medicino. Od njegovih učiteljev je imel modroslovec Abel največji vpliv na njega, v ostalem je pa vojaško upravljanje zavod bil pripraven, da je pospeševal njem nagon po pesništvu. Pod vplivom Goethe-ja, Shakespeare-ja, Plutarch-a in Rousseau-ja je spenil svoja prva dela. Leta 1777-78 je objavil svojo prvo dramo „Roparji“. Leta 1780 je radi razprave, ki jo je spisal o „Poskusu povezanosti živalske narave človeka z njegovo duševno naravo“, odpuščen iz akademije. Drama „Die Räuber“ mu je po uprizoritvah prinesla slavo. Strasten temperament, ki je tukaj prišel do izraza ter kazal navdušenje za osvobodilno gibanje, je napravilo to dramo za najbolj priljubljen gledališki komad tiste dobe. To je povzročilo zamero na najvišjih mestih ter prepoved ponovnega pisanja dram. Schiller je nato kratkoma pobegnil iz Stuttgart-a v Mannheim. Sledila so izdaja „Don Carlos“, „Fiesco“ in druga. Po posredovanju pesnika Goethe-ja, ki sta si bila prijatelja, je leta 1788 postal izreden profesor zgodovine v Jeni. Pozneje je spisal še celo vrsto svetovno znanih del. Med mojstrska dela njegovega duhovnega ustvarjanja spadajo dramatična pesniška dela „Wallenstein“, drami „Maria Stuart“, „Jungfrau von Orleans“, „Wilhelm Tell“ in „Demetrius“. Schiller je spisal seveda še mnogo drugih del. Umrl je star komaj 45 in pol leta.

Primerjajoč uvodoma citirane misli Schiller-ja na današnji čas, mu moramo na celi črti dati prav. Saj vemo iz vsakdanjega življenja, da se navadno doseže le to, kar se pridobi z vztrajnostjo in energijo. Ako človek želi s kako osebnostno zadevo, ki se je ne more čisto gladko in z lahkoto doseči, res tudi uspeti, ne sme kar pri prvi težavi, ki se mu je pojavila, vreči puško v koruzo in vse skupaj opustiti.

Ljudje, ki postopajo na ta način, navadno nimajo v življenju mnogo uspehov. Življenje je tako mnogostransko in tako vsestransko prepleteno, da bi se lahko reklo, da je vse skupaj navezано in ovirano po različnih naključjih, ki posegajo v dogajanja vsakega posameznika. Slabič, ki takim nalogam ni dorasel ter v svojem življenjskem boju podlega pred vsako najmanjšo težavo, ne more nikdar doseči nekaj posebnega. Življenje posameznika je v najbolj urejenih in najbolj pravično urejenih narodih do neke meje boj v pravem smislu besede, če smatramo življensko neprijetnosti in težave za boje.

Kakor življenje posameznika, tako je tudi z življenjem narodov. Narod, ki nima vztrajnosti v skrbi in borbi za dosego in uresničanje svojih ciljev, jih v največjih primerih tudi dosege ne bo. To velja za ureditve notranjih in seveda še bolj za ureditve zunanjepolitičnih zadev. Mi vemo iz lastne izkušnje, da so nekatere evropske države, ki so po prvi svetovni vojni postale samostalne, nad dvajset let urejevale razne notranje probleme in jim kljub vsem podlagam, ki so jih imele doma, ni uspelo rešiti najbolj kričočih vprašanj. Saj vemo, da se je nekoč desetletja in desetletja konferiralo, pisalo in govorilo o gradnji kakega mostu, ceste ali železnice, kar se je nešteto krat načelo, pa zopet opustilo ter končalo z opustitvijo, načrta se pa seveda ni nikdar izvedlo. Potreben most, cesta ali železnica je ostala na papirju ter ležala zaprašena v kakem kletnem arhivu.

Cisto nekaj drugega je pa v tem pogledu nacionalsocializem, ki je že v boju za oblast pokazal in dokazal, da zna bolj kakor kdo drugi vztrajati in čakati in da naloge, ki si jih je zarisal, pod nobenim pogojem ne opusti. Prevzem oblasti leta 1933 je kronal vse te dobre poteze imenovanega gibanja. Pozneje in vse do današnjega dne je nacionalsocializem v urejanju notranjih zadev ter hkrati z urejanjem zunanjepolitičnih problemov s svojimi uspehi, ki se jim divi ves svet, naglasil in podčrtal, da ni izgubljeno ničesar, kar se ne opusti.

Tudi današnja vojna Nemčije ni lahkega značaja. Vemo, da gre za vse. Težavo, ki jih premagujemo, so večkrat tako velike, da bi narod, ki ni tako sposoben, hraber in delaven kakor je naš, morda že mislil na opustitev zarisanih si vojnih ciljev. Ker se pa naše vodstvo popolnoma zaveda svoje moči, še bolj pa mu je tuja vsaka misel, da bi opustilo svoje dobro premišljene in na dobri razvojni poti se nahajajoče zamisli, se bo vojna končala tako, da ne bo za Nemčijo ničesar izgubljeno. Misli velikega Schiller-ja so pa lahko vsakemu človeku smeralce življenja.

POLITICNE BELEZKE

■ Sikorski žanje poraz za porazom. Znani vodja poljskih emigrantov, ki se izdaja tudi za predsednika poljske vlade v inozemstvu, general Sikorski, je pridno na delu, da bi pripravil, kar je potrebno za vpostavitve nove Poljske, če bi zavezniki premagali sile osi. Pri tem mu povzroča največ težav Moskva, ki na noben način neče slišati, da bi v takem primeru Poljakom vrnila tisti del Poljske, ki jo je Sovjetska zveza leta 1939, ob porazu poljske države anektirala. Tozadevni koraki Sikorskega pri londonski in washingtonski vladi so ostali brez uspeha. Obe anglosaksonski državi potrebujeeta namreč danes Sovjetsko, da krvavi za njihove interese ter se seveda ne bi radi Sikorskemu na ljubo, zamerili Stalinu. Tako ima Stalin v tem pogledu proste roke ter se s svojim papirnati zaveznikom lahko igra kakor mačka z miško. Kakor posnemamo iz časopisnih vestí, je Stalin nedavno prisilil Sikorskemu zopet prav krepko politično zausnico. V Sovjetski so kar čez noč začeli izdajati časopis »Svobodna Poljska«, o katerem piše uradno glasilo »Pravda«, da gre za organ poljskih patriotov, ki se lahko zanesajo, da bo bodoča svobodna Poljska v najbolj prijateljskih odnosih s Sovjetsko. Okrog tega časopisa se vrtijo boljševiški državljani, ki so doma iz Poljske ter je jasno, da bo odšel Stalin za deveto bodočo Poljsko obravnaval z ljudmi, ki jih je postavil in imenoval okrog izdajanja poljskega glasila in da bo Sikorski odslej v tej zadevi imel še manj pričakovati od Moskve.

■ Angležem se odpirajo oči. Angleški politik sir Archibald Hurd je objavil v listu »Daily Sketch« članek, v katerem je med drugim povedal sledeče: »Tisočletnemu velikobritanskemu gospostvu se pripravlja konec. Stricu Samu (Ameriki), ki je močnejša morska sila, močnejša oborožena sila, večja trgovska mornariška in večja zračna sila, bo zdrlilo vse skupaj v roke. Anglija se lahko samo tolaži, da ima v Ameriki prijatelja istega jezika, istih idealov, ki se ji končno podvrge tudi obveznosti Atlantske karte. Poslovitev Anglije je cena, ki jo plačamo, ker smo zadnjih dvajset let zanemarjali našo mornarico. Naša vojna mornarica se je zmanjšala za četrtno. Naša trgovska mornarica je brez moči napram mornaricam drugih držav. Ob izbruhu sedanje vojne smo imeli 1800 ladij manj pod našo zastavo kakor ob izbruhu svetovne vojne 1914. Tudi civilnemu in vojaškemu letalstvu se je posvetilo vse premalo pažnje, da se z našimi sosedi na kontinentu sploh ne moremo primerjati.«

■ »Sedanja vojna je dovozna vojna.« Admiral Cunningham, poveljnik angleških pomorskih sil v Sredozemskem morju, je izjavil v nekem razgovoru, da je sedanja vojna pravzaprav dovozna vojna. Izjavil je nadalje, da je Sredozemsko morje zaprto za angleško-ameriško trgovino. Če bi se po njegovem mnenju dalo odpreti Sredozemsko morje, bi to pomenilo veliko štednjo ladijskega prostora. Cunningham je zadel v črno. Da je sedanja vojna dovozna vojna, vedo tudi poveljniki nemških podmornic, ki s potapljanjem sovražne plovbe motijo dovoz anglosaksonskih sil s priznano vestnostjo.

■ Dežela Habsburžanov. V ameriškem časopisu se pojavljajo članki, iz katerih se zrcalijo skomine bivše cesarice Cite in njenega sina Otona po povratku na

kraljevski prestol, ki bi ga rada dobila nekje v osrčju Evrope. Madžarski tisk je reagiral na taka namigavanja, češ, da Madžarska nikdar ni bila provinca Habsburgovcev, temveč druga polovica bivše obdonske monarhije in da aspiracije aspirantov na kraljevske krone že dolgo več ne sprejema k znanju.

■ Beneš v brezupnem položaju. Pod tem naslovom piše slovaški list »Gardista«: »Emigranti v Londonu, ki nastopajo kot kralji, predsedniki, ministri in poslaniki, igrajo prav žalostne vloge. V zadnjem času je bilo govora o češko-poljskem dogovoru. Beneš je pohitel, da bi to zadevo uredil tudi s Stalinom. Stalin pa seveda noče spreminjati svojih evropskih načrtov, ker noče, da bi kakšna češko-poljska konfederacija ločila Sovjetijo od ostale Evrope. Boljševiki niso Beneša nikdar smatrali resnim, kar se je videlo leta 1934. v kritiki, ki jo je objavila moskovska »Pravda« in so jo »Lidove Noviny« nedavno ponovile.

■ Starokopitnost Angležev. Pri uvedbi novo izvoljenega gubernila angleške Spodnje zbornice, polkovnika Cliftona Browna, v njegovo funkcijo, se je pokazalo, da tiči v Angležih še vse polno starokopitnosti, ki jo pa oni nazivajo tradicija. Po starih, iz 17. stoletja izvirajočih običajih sta Browna morala dva poslanca, eden konzervativne, drugi delavske stranke, prijeti pod roko ter ga, kakor sramežljivo nevesto, ki jo vodijo v hišo bodočega moža, voditi na njegov sedež, na katerem je moral dokazati svojo nevrednost za izkazano mu čast, ki ga je doletela z dvigom na položaj govornika Spodnje zbornice. S tem položajem je povezan tradicija, da stanuje nosilec istega, v nalašč za to določeni palači, ki ima 55 sob ter posebno plačo v iznos 6000 funtov letno. Če se pomisli, da je Brown premožen mož, ne bo težko ugotoviti, da je funkcija govornika angleškega parlamenta dobro nagrajena na račun angleških davkoplačevalcev, ker prinaša dohodke, ki znašajo najmanj dve ministrski plači.

■ Emigranti ne morejo preboleti izgubo svojih korit. Iz časopisja posnemamo: »Ko je nekdanja jugoslovanska država eksplodirala, so polagatelji min s svojim otročjim kraljem v naročju pobegnili k svojim zapeljivcem. Med skupino beguncev se je nahajal tudi ban Hrvatske, Ivan Šubašić, ki je na to mesto prišel po zaslugi in milosti vladajočega srbskega Belgrada. Medtem, ko se sedaj v emigraciji razni Peterčeki, Simoviči in Mihačloviči proslavljajo z ženitovanjskimi in razbojniškimi načrti, je Šubašić odkril v Rooseveltovi državi Kotumbevo jajce. Postal je namreč dober učenec svojega gospodarja in bi lahko Sikorskiemu služil v vzgled. Odkril je namreč nič več in nič manj kakor to, da je podlaga za ureditev nove Jugoslavije popolno zedinjenje s Stalinom. In da bi Šubašić pod patronanco morilec ruskih carjev pripravil ustanovitev nove Jugoslavije, ga je mali Peterček poklical iz Chicaga v London. Kot posebno priporočilo za svojo osebo prinaša neko izjavo hrvatskih emigrantov v Ameriki, s katere bi se naj izravnila vsa nasprotstva med hrvatskimi in srbskimi emigranti. Interesantno je namreč, da so si Srbi in Hrvati tudi v emigraciji v laseh, ker Hrvati hočejo samostojnost in nočejo o Srbih ničesar vedeti. O tem bo seveda tudi Šubašić s svojim načrtom moral voditi račun. Morda je izumil kraljevino federativne arbsko-hrvatsko-sovjetske republike. Kaj se je treba brigati za protislovja, saj

spada vse skupaj odlično v London med molice za boljševiško akcijo in zmago.

■ Tudi Peter Karadjordjevič podaja izjave. »Tagespost« piše: »Trenutno pričujoče poročilo o spremembi v Londonu uradujoče takozvane »jugoslovanske vlade« gotovo ni pomembno, vrže pa značilno luč na nasprotstva med anglosaško in sovjetsko balkansko politiko. Kakor znano, je pred nekoliko časa sovjetska vlada predložila jugoslovanski emigrantski vladi v Londonu dopis, v katerem se je hudo pritožila, češ, da je vodja srbskih četnikov in »takozvani vojni minister«, general Mihajlovič, izdajalec, ker »konspirira« s silami osi. Angleška vlada je nato prvotno skušala podpirati stališče jugoslovanske emigrantske vlade in je smel razkralj Peter v Oxfordu nedavno podati še prav grdo izjavo zoper Sovjetsko Unijo in njeno »vmešavanje« v jugoslovanske zadeve. Ko se je pa izjavo jugoslovanskega razkralja hotelo razširiti, je angleški zunanji minister Eden poskrbel, da je ta izjava dobila kolikor mogoče nedolžno obliko, in sicer brez vsake protiboljševiške in protikomunistične konice. Ta postopek ni samo dokaz, da stoji jugoslovanska emigrantska vlada popolnoma pod nadzorstvom angleške vlade, temveč tudi dokazuje, da se kaže Anglija napram Sovjetiji ponustljiva, kjer je to priporočljivo.

■ V bogati Ameriki gladujejo. Časopis »Amerika« poroča, da vladajo na ameriškem otoku Portorico nepopisne razmere bede in revščine. Tisoče ljudi strda, ker jim primanjkuje najprimitivnejših sredstev za nabavo živil. Zedinjene države s svojim predsednikom Rooseveltom so res lahko ponosne na te razmere na svojem otoku.

■ Angleži koncedirajo Sovjetom kjerkoli je mogoče. Angleški list »New Statesman and Nation« označuje ustvaritev boljševiške interesne sfere v vzhodnem delu Evrope v slučaju sovjetske zmage kot neizogibno ter navaja dobesedno: »Noben pameten Poljak na more od Angležev zahtevati, da bi s prstom ganili proti temu ali pa Poljakom dajali garancije v Chamberlainovem smislu, ne da bi se ozirali na sovjetske interese.

■ Evropa bi izročila Sovjetom, če bi dobili vojno. Tiskovna služba Bele hiše v Washingtonu je v listu »New York Times« objavila sledeče: »Jasno je, da mora imeti Sovjetija iste pravice, kakor jih zahtevajo ostali zavezniki, to je, da sama določa pogoje, ki jih po vojni smatra za potrebne za varnost svoje meje.«

Spadnještajerci !

V soboto, dne 27. in v nedeljo, dne 28. marca 1943 bo cestna zbirka za vojne zimsko pomoč (Kriegswinterhilfswerk).

Dožnost vseh, ki živimo v varni domovini je, da prispevamo po svojih močeh v to dobrodelno in socialno svrhu!

Novo zakonsko pravo na Sp. Štajerskem

Z odredbo, ki jo je izdal šef civilne uprave dne 25. marca 1942, se je na Spodnjem Štajerskem uvedlo zakonsko pravo, kakor ga imajo v starem delu Reicha. S tem se je tudi na Spodnjem Štajerskem odpravilo nevzdržno stanje, da so zakonci, ki so se eden drugemu že davno odtujili, morali do smrti ostati vezani, ter ustvarilo možnost, da se zrahljane zakonske zveze razveljavijo. Lahkomiselno ločitev zakonske zveze v nacionalsocialistični državi ni možno. Vsak zakon tvori celico ljudskega življenja. Zato se brez resnih razlogov istega ne sme razveljaviti. Iz zakonskega para naj zraste živa skupnost in v takem domu naj rastejo otroci. Kdor stopi v zakon, se mora zavedati dolžnosti in odgovornosti napram narodu. Nacionalsocialistično pravo vidi v zakonski zvezi načelno zvezo življenja. Ločitve naj predstavljajo samo nekaj izjemnega in redkega.

Odredba šefa civilne uprave z dne 22. januarja 1943, ki je objavljena v odredbenem in uradnem listu št. 3, določa potrebna izvršilna določila k izvajanju zakona o sklepanju porok. Paragraf 4 pojasnjuje dvome okrog takozvanih pravoslavni in starokatoliških zakonih. Zakonodajna v bivši Jugoslaviji je poznala samo ločitev od postelje in mize, tudi če je bil eden izmed zakoncev rimsko-katoliške vere. Ločeni zakonci se torej niso mogli več poročiti. Zato se navadno iskali izhod v prestopanju v drugo vero in so po cerkveni ločitvi sklepali druge zakone. Take zakonske zveze so pa sodišča bivše Jugoslavije redno proglašale za neveljavne.

Ker so se te pravoslavne in starokatoliške zakonske zveze razvijale slično kakor takozvane izpregledne zakonske zveze (Dispensehen) v pravem okrožju Ostmark-e, se prehodna določila istih brez nadaljnega lahko smiselno uporablja tudi na prvomenovani. Po tem bodo te pravoslavne in starokatoliške zakonske zveze načelno smatrane kot veljavne. Če pa zakonska tovariša na dan 14. aprila 1941 (ali v času prejšnje smrti enega zakonskega tovariša na dan smrti) nista več skupno živela kot zakonski par, je na predlog, ki ga je staviti do 1. julija 1943, zakon proglasiti za neveljaven. Za rešitev je pristojen dotični urad pooblaščenca za civilno-pravne zadeve, v katerem območju se je nahajalo zadnje stanovanje zakoncev. Če pa takšnega urada tam ni, je za to pristojen urad v Marburg-u. Ako ne pride do izjave ničnosti, velja prejšnji zakon s sklepom poznejšega zakona kot razpuščen.

Važno je, da je vsak zakonski tovariš, ki je v času bivše Jugoslavije po omenjenih potih po sodni ločitvi od mize in postelje sklenil novo zakonsko zvezo, dolžan, potem, če se do 1. julija 1943 ni stavilo predloga za razveljavljenje nove zakonske zveze, nemudoma na naslov Dienststelle des Beauftragten für die Zivilrechtspflege in Marburg, staviti predlog, da se v poročnem registru vpiše ločitev prejšnjega zakona. Kdor tej dolžnosti ne bi zadostil, je lahko klican na odgovornost. S to ureditvijo je pravno razmerje mnogih pravoslavni in starokatoliških zakonih, ki je bilo doslej vedno dvomljivo, popolnoma razjasnjeno.

POZOR !

Baterije motornih vozil oziroma akumulatorje se mora oddati. Podrobnosti v oglasnem delu lista.

GOSPODARSTVO

Reichsnährstand skrbi za posestva v vojni se nahajajočih kmetijskih gospodarjev

V predzadnji številki „Stajerskega Gospodarja“ smo poročali, da je Reichsnährstand izdal ukrepe, ki omogočajo, da se kmetijam, katerih lastniki se nahajajo pri vojakih, postavi takozvane Hofpate ali kmetijske botre, ki bodo skrbeli za redno gospodarjenje. Ta umesten in dober ukrep zasleduje namen, s pridelovalno bitko, ki se je doslej od leta do leta bolj obnesla, dvigniti kmetijsko produkcijo. Prehrana ljudstva in vojaštva ter krma živine je danes bolj važna kakor v mirnem času ter je tozadevno skrb našega Reichsnährstand-a treba vsestransko pozdraviti. V času, ko se kmetije morajo zadovoljevati z manjšim številom delovnih sil, je dober voditelj kmetij veliko bolj potreben kakor drugače. Težave, ki so razen tega z umetnimi gnojili in semenjem, tudi zahtevajo dalekovidne in preudarne gospodarje, ki znajo izdelati načrte. Saj vem, da mora vsaka najmanjša parcela biti obdelana in dati iz sebe kolikor se največ da. Vse to je seveda možno, če so na čelu posestev dobri gospodarji in če so ti poklicani v vojaško službo, bodo kmetijski botri kot zastopniki istih po najboljših močeh vse to opravili.

Kakor smo že zadnjič omenili, je vrhovno poveljstvo oborožene sile to zamilsel Reichsnährstand-a podprlo na ta način, da bodo kmetijski botri, ki bodo skrbeli, gledali in vodili kmetije kmetov, ki so pri vojakih, ostali med vojno doma na podeželju. Postavljanje teh botrov ba slonelo na sporazumu med Ortsbauernführer-jem, posestvom brez gospodarja in med botrom. Delo botrov bo častna funkcija, ne da bi se za istega plačevale kakšne nagrade.

Med kmeti je vzajemna pomoč, tudi če ni šlo za združni način gospodarjenja, že od nekdaj precej v navadi. Saj vemo, da gre sosed rad sosedu pomagati, če gre za večjo in težja dela ali pa če je sila. Kmetje se navadno radi posvetujejo o vseh važnih kmetijskih in ostalih gospodarskih zadevah s svojimi poklicnimi tovariši in sosedi, izmenjajoč pri tem svoje znanje in praktične izkušnje. Tudi v pogledu strojev je mnogokje sloga. Sosed posodi sosedu ali pa gre sam s strojem sosedu opravljati nujno, potrebno in važno delo.

Kmetijski botri bodo predlagani po Ortsbauernführer-jih, postavili jih pa bodo Kreisführer-ji, ki jih bodo tudi zaobljubili. Izбира mora seveda biti sporazumna in harmonična ter predvsem odgovarjati ženi in gospodinjji odsotnega kmeta. V glavnem gre za to, da se ženo in gospodinjjo, ki drži ne samo tri, temveč radi vojne kar vse štiri stebre gospodinjstva na svojih ramah, od neke meje razbremeniti in ji olajša delo. Pri tem skupnem gospodarjenju mora vladati popolno zaupanje. Kmetijski boter mora gledati na zaupano mu posestvo, kakor da gre za njegovo lastno, žena odsotnega kmeta pa ne sme imeti tajnosti in gojiti nezaupanja v zastopnika pravega gospodarja. Tako se bo kljub večjemu pozivu mlajših kmetovalcev pod orožje storilo vse, da bosta naš narod in naša oborožena sila preskrbljena.

GOSPODARSKE VESTI

× Nemška trgovska mornarica. Ob izbruhu sedanje vojne je štela nemška tr-

UMNI KMETOVALEC

„Kje bi se dalo dobiti kaj čebulčka za sajen e“

Ceprav čebula ali luk ni neobhodno potrebno živilo, kot je na primer kruh ali krompir, si vendar naši ljudje hrane in naše gospodinjje kuhanja brez čebule ne morejo predstavljati. Čebula ali luk je v naših krajih najbolj vsestransko uporabljana začimba.

Ni čudno torej, da so bile naše kmečke gospodinjje lansko spomlad razburjene, ker »čebulčka« ni bilo in bilo dobiti, navzlic temu, da je splošno znano, da kmetje v okolici mesta Pettau na Spodnjem Stajerskem vzgajajo čebulček v velikih količinah, tako da ga je bilo prejšnja leta dovolj ne samo za vso Spodnjo Stajersko, marveč še za izvoz v druge kraje.

Letos se pomanjkanje čebulčka za sajenje spet ponavlja in celo stopnjuje. Kaj je temu pojavu vzrok?

Odgovor lahko strnemo v en sam stavček: Pomanjkanju čebulčka je vzrok otežkočen uvoz iz jugovzhodne Evrope. Veletrgovine s poljskimi in vrtnimi semeni so namreč pred vojno vsako leto uvozile v Nemčijo ogromne množine čebulčka za sajenje iz vseh dežel jugovzhodne Evrope, predvsem pa iz Bosne in Hercegovine, Srbije in Bolgarije. V sled vojne je v teh deželah deloma že pridelovanje čebulčka omejeno, še bolj omejeno so pa možnosti prevoza.

Kratko in malo: Spoprijazniti se moramo z mislijo, da bo najmanj še par let vladalo v trgovini pomanjkanje čebulčka.

Vsi pridelovalci čebulčka iz »Lukove dežele«, ki so morali včasih daleč naokoli po sejnih in po domah ponujati ljudem semenski čebulček napol zastonj, bodo tega sporočila gotovo veselili. Saj bi danes lahko prodali i čebulčka i čebule trikrat več, kot pa je pridelajo, ne da bi se jim bilo treba ganiti z doma.

Kaj pa naj storijo vsi oni, ki so bili doslej vodno navajeni, saditi kupljen čebulček? Odgovor: Vsi ti naj začnejo vzgajati čebulček sami doma!

Res je seveda, da je treba za vse to nekaj znanja. Predvsem nekaj pojma o življenju čebulne rastline v obče. Vendar lahko zagotovimo, da bodo vsi, ki bodo naša, v naslednjih odstavkih vsebovana pojasnila in navodila s prevdar-

kom prebrali ter se po njih tudi ravnali — pridelovali čebulček in čebulo enako uspešno kot rojeni »lukarji«.

Pridelovanje čebulčka za zasejenje — pa tudi čebule za v kuhinjo, — in čebulovega semena je za spodnjestajersko kmetijstvo velikega pomena. Ne samo, ker bi s splošnim razširjenjem te panoge samo po sebi prestopilo pomanjkanje čebulčka in čebule v naših krajih, marveč tudi zato, ker so splošnogospodarske, talne in podnebne razmere v naših krajih v ta namen izredno ugodne, tako da bi lahko naši kmetje z »lukarstvom« služili lepe denarce — vse dotlej, da se razmere v jugovzhodni Evropi povrnejo v mirnodoben položaj.

1. Za nas najvažnejše sorte in vrste čebule.

a) Triletna čebula. Življenska doba te vrste čebule traja, kot že ime pove, tri leta. In sicer zraste prvo leto iz čebulnega semena, katerega sejemo navadno koncem junija, droben »čebulček« ali »lukec«. Zgodaj spomladi drugega leta ta čebulček, ki smo ga čez zimo hranili, spet posadimo in se do jeseni razvije v debelo čebulo. Če tako (že dve leti staro) čebulo spomladi tretjega leta spet posadimo, požene v cvet in napravi do jeseni seme.

Za naše razmere najvažnejša sorta triletna čebule je domača svetlordeča čebula (Pettauer Zwiebel). Ta sorta ima kožo svetle, rjavorjane barve, znotraj pa je belega mesa; kvečjemu s komaj vidnim rožnatomodricastim nadahom. Ta domača sorta čebule je prvovrstnega okusa in je pripravna tudi za uživanje v svežem stanju, ker ni prehuda. A kar je najvažnejše: domača svetlordeča čebula je izredno trpežna, saj jo lahko hranimo leto dni, medtem, ko se druge sorte čebule v shrambi ne držijo dolgo. (Trpežnost čebule še povečamo, če preprečimo cimljenje s tem, da obesimo čebulo za nekaj časa v dim. Seveda, taka čebula ni več sposobna za pridelovanje semena!)

Ne moremo torej dovolj priporočiti, da naj bi vsak, ki se namerava posvetiti pridelovanju čebulčka in semena triletna čebule, poskusil dobiti bodisi dveletno se-

govska mornarica kakih 2466 ladij s 4,4 milij. brutoregisterskih ton. Večina teh ladij se je nahajala v tujih vodah in se jih je moralo rešiti pred sovražno potopitvijo ali zaplenbo. V prvih šestih mesecih vojne je predrl 80 nemških ladij angleško blokado ter doseglo domače vode. Precejšnje število se jih je potopilo, da niso postale plen nasprotnikov. Tudi v nevtralna pristanišča je uspelo nekaterim pobegniti, nekaj jih je pa seveda padlo tudi v roke nasprotnikov. V spominu so še vožnje ladje »Bremene« iz New Yorka preko Murmanska v Bremerhaven ter usoda petrolejske ladje »Altmark«, ki je prevažala ujetnike oklopne ladje »Admiral Graf Spee« in so jo v Jüßing-Fjordu napadli Angleži. Trgovske ladje so v pomožni službi vojne mornarice kot pomožne vojne ladje ali pa kot ladje za pomožno službo vojnim ladjam.

× Pridelék riža v Evropi. Na našem kontinentu pridelujejo riž v Italiji ter je znašal pridelek leta 1941. 930.000 ton. Tudi Španija goji riž. Njen predlanski

pridelek je dal 250 tisoč ton. Jugovzhod Evrope je pa že izza časa turških vojn v manjših merah gojil riž. Bolgarija je lani nažela 45 tisoč ton in namerava še razširiti svoje riževe posevke. Vzgleda Bolgarije sta sledili tudi Grčija in Romunija. Prva je lani pridelala 30 tisoč, druga pa 20 tisoč ton riža. V Turčiji, kjer so riževi nasadi že precej stari in gredo stremiljenja za tem, da se iste še poveča, so leta 1942. naželi 65 tisoč ton. Vse evropske države, ki gojijo riž, so nekaj svojih pridelkov odstopile ostalim deželam Evrope, ker je trenutno radi vojne vsak uvoz iz prekomorskih dežel onemogočen.

× Amerika racionira meso. Po racioniranju sladkorja, kave in drugih živil, bodo s 1. aprilom v Ameriki racionirali tudi meso.

× O prodajanju klobukov. Reichsstelle für Kleidung je prepovedala vsako prodajanje klobukov iz klobučevine ali filca v času med 15. marcem in 15. avgustom. Prepoved velja za moške in ženske klobuke.

mensko čebulo, bodisi enoletni čebulček, bodisi vsaj seme domače svetlordeče čebule, najbolj naravnost od enega izmed dosedanjih pridelovalcev. Za izhod v sili pa je seveda dobra tudi vsaka druga sorta triletna čebula.

b) Dvoletna čebula. Življenjska doba dvoletne čebule traja samo dve leti. Za v kuhinjo poraben pridelek dobimo iz posejanega semena takoj prvo leto; če pa tako enoletno čebulo drugo spomlad spet posadimo, požene v cvetje in nam da seme.

Gotovo se bo marsikomu čudno zdelo, zakaj pri nas na splošno gojimo triletno čebulo, ki nam da užiten pridelek šele v drugem letu, ko vendar obstoja tudi dvoletna čebula, ki daje pridelek že prvo leto. Stvar pa je takale: V naših krajih imamo navadno v mesecih septembru in oktobru obilo padavin. Deževje in hladno vreme pa ovira zorenje čebule. Pridelek čebule triletno vrste dozori že v mesecu avgustu, ko vlada pri nas največja vročina, tako da se lahko stvori jedrnata in čvrsta čebula, pokrita z več plastmi čvrste, usnju podobne ščitne kožice. Le taka, docela dozorela in na soncu dovolj posušena čebula je trpežna.

Kakovost in trpežnost pridelka dvoletne čebule pa je odvisna od vremena v jesenskih mesecih. Če je jesen topla in suha, tako da tudi ta čebula dobobra dozori in da jo lahko dovolj posušimo, je tudi pridelek dvoletne čebule najmanj toliko trpežen, kot triletna, včasih pa celo še bolj, kar je umljivo: saj je par mesecev pozneje spravljen. Vendar so lepe in tople jeseni redke. Ob hladnih, deževnih jesenih glavah dvoletne čebule zore ves mesec oktober, ne da bi povsem dozorele. Čebula ostane lahka in puhla, z debelim in zelenim listnim vratom. Staničje takšne čebule vsebuje mnogo vode, a malo hranilnih snovi, zato je tudi razumljivo, da ne zdrži dolgo, da ne prenaša mraza in da rado začne gniti.

Pridelovanje dvoletne čebule v večji meri bi zato svetovali le kmetovalcem v sončnih legah z lahko, propustno zemljo.

Kar se tiče sort dvoletne čebule, priporočamo najbolj dvoletno žitavsko čebulo, ki ima tanko rumeno kožo in čisto belo, čvrsto meso, ki ni ostrega okusa. To je v pridelku zanesljiva, proti boleznim in mrazu odporna sorta, ki se v shrambi dolgo drži.

Omenimo še, da se seme triletno in dvoletne čebule ne sme blizu skupaj pridelovati, ker se sicer vrsti skrižata.

Pri nakupu semena moramo paziti, da nam ne vsilijo v zameno kakšne čebulne vrste, ki za splošno širjenje ne pride v poštev, kot so na primer: zimska ali laška čebula, bela spomladanska ali majniška čebula, sladka avstralska čebula itd.

c) Pač pa je splošno znana in zasluži splošno razširjenje »šalotka«. To je gotovo najbolj slastna vrsta čebule, ki pa daje sorazmerno majhen pridelek. Ker ne poganja v cvet, jo razmnožujemo samo s sajenjem malih stranskih čebulic, ki odganjajo v obilnem številu ob posajeni lanskoletni čebulici.

Čebulice šalotke ne smemo zamenjati za čebulček. Ločiti jih je lahko: Medtem, ko je čebulček ploščnato-okrogel, je šalotka podolgovato jajčaste oblike, pa tudi bolj temno rjave barve.

2. Kakšno zemljo, kako podnebje, kakšno obdelovanje, kakšno gnojenje zahteva čebula?

Čebula uspeva v vsaki zemlji in to tem boljše, čim boljše je zemlja. Vendar je

priporočati v težkih zemljah pridelovanje triletno čebule, v suhih in peščenih pa dvoletne.

Isto pravilo velja glede podnebja: Pri nas uspeva čebula v vseh okoliših, z izjemo morda nekaterih hribovskih vasi; vendar je le malo krajev, ki bi imeli stalno tako sončne in tople jeseni, da bi bilo umestno pridelovati dvoletno čebulo v večjem obsegu — v poštev pridejo le naši najboljši vinarski okoliši. Povsod po drugih krajih bomo zaradi večje gotovosti pridelka raje gojili triletno čebulo.

Kar se obdelovanja in priprave zemlje tiče, je važno vedeti, da zahteva čebula sicer skrbno, a vendar plitvo obdelana tla. Baje se s tem pristli čebulo, da dela ploščnate glave. Ponekod zemlje za čebulo spomladi niti ne orjejo, marveč samo prerahljajo s kultivatorjem ali celo samo z brano. Seveda je treba v tem primeru tla jeseni sprasiti.

Bolj važno kot priprava zemlje, je pri čebuli pravilna uvrstitev v kolobar in pravilno gnojenje. Zapišimo si: Čebulo sadimo za okopavinami (to je krompirjem, koruzi), katerim smo obilno pognojili s hlevskim gnojem. Če take zemlje nimamo, uspeva čebula tudi v spomladi preoranem deteljšču. Čebuli sami ne smemo gnojiti s hlevskim gnojem, ker bi to neugodno vplivalo na trpežnost, zdravje in okus pridelka. Pač pa pognojimo zemljo, kamor bomo sejali ali sadili čebulo, obilno z umetnimi gnojili, v prvi vrsti s kalijevo soljo. Na hektar smemo dati čebuli do 500 kg kalijeve soli, razen tega pa še do 400 kg Thomasove žindre in do 200 kg Kalkamonsalpetra. Ker vsebujeja zadnji dve gnojili tudi apno, je čebuli toliko bolj ustrezno. Ako pa smo potrosili apno že jeseni, in ga zabranali, je še bolje.

Opozarjamo, da je čebulno seme zelo občutljivo za neposredno gnojenje s kalijevo soljo, zato je treba trositi umetna gnojila vsaj tri tedne pred setvijo in jih zabranati v tla.

3. Sajenje in setev raznih vrst čebule.

a) Semence triletno in dvoletno čebule. V mirnih časih so polagali na obliko in kakovost čebulnih glav, ki so jih sadili v vrste pridelovanja semena, velike zahteve. V sedanjih razmerah svetujemo, naj gospodinja posadi sploh vse čebulne glave, ki jih še ima v shrambi, ali ki jih more kjerkoli dobiti, če so le zdrave. Seveda bi morali vedeti, da-li so glave od dvoletne, ali od triletno čebule. Kot opisano, je triletna čebula navadno svetlordeča ali pa rjava, a dvoletna navadno svetloromena. Nikakor ne smemo saditi pri eni hiši semenskih glav več vrst čebule, marveč samo ene sorte!

Čebulne glave za pridelovanje semena sadimo na grede že koncem meseca marca in sicer tako globoko, da gleda le vrat iz zemlje. V zelo rahlih in peščenih zemljah pa smemo saditi nekaj globlje, da poleti veter ne podere semenskih rastlin. Čebulne glave sadimo tako, da je obdelovanje pozneje čim lažje. Če okopavamo na roke, sadimo glave 30×30 cm vsakebi in zaradi lažjega obdelovanja izpustimo vsako peto vrsto, tako, da dobimo med gredami s štirimi vrstami 60 cm široke steze. Pri strojnem obdelovanju sadimo n. pr. 60×20 cm.

b) Čebulček. Čebulček je samo vmesni pojav pri triletni čebuli. Za sajenje najboljše je čebulček lešnikove debelosti; kajti debel čebulček dozori zgodaj, že julija, in sili večkrat še isto leto v cvet, a seveda ne dozori v seme. Čebulček mora biti čvrst, jedrovit, zato ga pred sa-

LICHTVERBRAUCHERN

im Zivilbereich rät OSRAM:

1. Licht sofort ausschalten, wenn es nicht benötigt wird.
2. Glühlampen in jedernicht leuchtichtigen Brennstelle locker schrauben.
3. Lampen und Leuchten beim Säubern schonend behandeln.

So schaffen Sie sich eine stille Lichtreserve für tagelichtarme Zeiten... und Strom wird auch dabei gespart.

174

jenjem preberemo in istočasno tudi po debelosti sortiramo. Debelejši čebulček bomo posadili posebej doma na vrtu, da ga bomo najprej porabili kot čebulo.

Čebulček sadimo spomladi prav rano — zdajle bi bil že čas! — in sicer ga potaknemo le toliko globoko, da se skrije v zemljo. Paziti moramo, da obrnemo pravi konec v zemljo, ker sicer čebula slabo raste, istotako tudi, če smo čebulček pregloboko posadili. Vrste naj bodo med seboj 20 do 25 cm, rastline v vrsti 10 do 15 cm oddaljene. Vsako peto vrsto izpustimo, da dobimo stezico med gredami.

c) Pridelovanje pridelka dvoletne čebule. Dva načina sta: Lahko sejemo koncem februarja seme dvoletne čebule v toplo gredo. Sredi maja presadimo rastlinice na skrbno pripravljene grede, v vrste, v približno enake razdalje, kot čebulček. Koreninice je priščičiti na 2—3 cm dolžine in paziti, da sadimo rastlinice samo tako globoko, kot so bile v zemlji prej, ko je, da so v zemlji le korenine in glavica, ne pa stebelce. Če nekaj dni grede zalivamo, se presajene rastline rade primejo. Drug način: Seme sejemo koncem meseca marca neposredno na grede, v 15—20 cm oddaljene vrste. Pregoste rastline pozneje prepiljemo, tako, da ostane med njimi 10—15 cm razdalje.

d) Setev semena za pridelovanje čebulčka. Samo po sebi umevno je, da je v ta namen uporabno le seme triletno čebule. Sejemo šele koncem aprila in sicer na grede ali na njivo, ki je sicer dobro in skrbno obdelana, ki pa vendar ni niti sveže pognojena, niti v obče prerodovitna. A kar je najvažnejše: zemljišče naj bo kolikor mogoče prosto plevela. Najboljše je lansko korenjišče ali krompirišče, ki ga pred setvijo zavrnamo enako skrbno, kot grede na vrtu, vendar ga le plitvo prerahljamo. Sončne lege imajo prednost.

Čebulovo seme za pridelovanje čebulčka sejemo navadno na široko, a plevel in poznejše okopavanje je lažje, če sejemo v jareke in vrste. Če sejemo na široko, rabimo na vsak kvadratni meter grede 3 dkg dobrega kalijvega semena. Čimbolj gosto vzklje čebulček, tembolje. Ako smo skrbno in enakomerno sejali, odpade vsako redčenje. Pretirano gosta mesta pa je treba razredčiti ob pravem trenutku, in to ob pletvi. Opleti pa je treba setev čebulčka čimprej in sicer po dežju, ko je zemlja pravilno vlažna, ker

je sicer težko, puliti plevel, ne da bi škodili čebulčku. Pri prvi pletvi ni mogoče uporabljati pralio (srpačie), ker z njimi spodrežemo preveč rastlinic. Bolj pravne so kratke, dvorogljate motičice.

d) Sajenje šalotke. Sadimo jo prav tako kot čebulček ali kot na primer tudi česen: 10—15 cm vsakebi v vrstah, ki so 15—20 cm oddaljene. Sajenje izvršimo zgodaj spomladi, ponekod pa sadijo šalotko že jeseni, oktobra meseca, tako da petane čez zimo zunaj.

Spodnještajerski kmečki gospodarji in gospodinjice! Vsa potrebna pojasnila in navodila za sajenje in gojenje čebule smo vam dali. Le nekoliko dobre volje z vaše strani je treba — in drugo leto ne bo več povpraševanja: »Kje bi se dalo dobiti kaj čebulčka za sajenje!«

MALE VESTI

* Marburg ima novo dvorano za sklepanje civilnih porok. Sklepanje življenjskih zvez ali porok je dogodek v človeškem življenju, ki ga mirno lahko uvrstimo in primerjamo z rojstvom in smrtjo. Združitev moža in žene za življensko dobro ter ustanovitev družine, ki bo dobila potomce, je nekaj tako resnega in svetega, da je dan poroke ne samo za par, ki se združi, temveč za vso sorodstvo in bodoče otroke velik družinski praznik. Tega se je zavedal tudi Standesamt ali poročni urad v Marburg-u ter je preskrbel, da se po vzgledu ostalih sličnih uradov v starem delu Reich-a, poročni akti vršijo v dvorani, ki je za taka dejanja primerna. Odločitev je padla na starodavno dvorano, ki je nekoč služila kot posvetovalnica za mestni občinski svet. To zgodovinsko dvorano so popolnoma preuredili v slavnostno dvorano, ki naj služi izrecno za sklepanje civilnih porok. Že pri vstopu v to sijajno in okusno urejeno dvorano človeka nehote obja-

me občutek po zvišenosti. Strop, stene, sploh cela oprema, priprosta in vendar elegantna in okusna, opozarja človeka na posebno svečani in resni namen te dvorane. Pa tudi nagovor poroko izvršujočega uradnika, ki je navadno sam vodja Standesamt-a g. Jäger osebnost, je svetosti zakonske zveze tako primeren, da mora ganiti vsakega ženina in vsako nevesto. Omeniti je, da so sijajno uspelo prenovitev dvorane izvedli sami domači mojstri.

* Marburg an der Drau ima svoj 700letni jubilej. Letos poteče 700 let, odkar je današnji veliki Marburg, takrat še kot malo obmejno mesto in trdnjava dobilo svoje pravice kot mesto. Dotlej je Marburg bil trg. Med trgom in mestom so pa bile takrat še večje razlike kakor so danes. Kot potrdilo za pravilnost te visoke obletnice služi med drugim tudi napis na preurejenem stropu bivše mestne posvetovalnice, ki je sedaj urejena v dvorano za civilne poroke. Tam se namreč na južni strani dvorane nahaja napis: „Stadtrechte 1243“, to znači „mestne pravice 1243“. Na nasprotni strani pa drugi napis pove, da je bilo poslopje magistrata ali mestne hiše zgrajeno leta 1515. O tem zgodovinsko znamenitem jubileju bo še priložnost kaj več povedati.

* Gaj junakov v Marburg-u. Na spominski dan v vojni padlih junakov so v Marburg-u in ostalih krajih Spodnje Stajerske izročili spominska svetišča svojemu namenu. V vseh Ortsgruppah, ki imajo padle, so uredili spominske gaje, in sicer na najlepših prostorih, ki so bili na razpolago. Povsod stojijo izven naselij, večinoma na kakšnem zvišanem prostoru, pri kakšni skupini dreves, ob robu gozda itd., prilagodeni okolju, ki jih obdaja. Spominske deske nosijo imena in ostale podatke padlih. Kot okrasek je nameščen železni križec in kljukasti križec. Marburg ima svoj spominski gaj pri „Sedmih hrastih“ na Kalvariji, kjer je tudi spominska

plošča v svetovni vojni padlih vojakov spodnještajerskega 47. polka. Na spominski dan v svetovni vojni padlih junakov so v okviru jutranje proslave, ki jo je oblikoval Sondersturm Wehrmannschaft-I, izročili gaj svojemu namenu. Oberbürgermeister Knaus je govoril v izbranih besedah o pomenu dneva. Oborožena sila in organizacija Steirischer Heimatbund sta položili vence.

* Počastitev junakov v Marburg-u. V nedeljo je mesto Marburg drugič proslavilo dan junakov. Na zgodovinskem Adolf-Hitler-Platz-u se je zbrala tisočglava množica. Postavljen je bil tudi domači polk vojakov s svojo in s slavno zastavo nekdanjega 47. spodnještajerskega regimenta. Tudi policija je postavila častni odred. Nastopila je seveda tudi Standarta Wehrmannschaft-I in mladinska organizacija Deutsche Jugend. Prišlo je pa tudi na stotine nekdanjih bojnikov 47. regimenta, okrašenih s hrabrostnimi svetinjami iz svetovne vojne. Med častnimi gosti sta bila tudi Bundesführer Franz Steindl in Oberbürgermeister Knaus. Po glasbenem uvodu, igranem po godbi oborožene sile in izreku, je spregovoril poveljnik mesta Oberst Westphal, ki je orisal nastanek Velike Nemčije ter počastil žrtve bojev. Med sviranjem pesmi o dobrem tovarišu je Oberst stiskal roke svojem ter jim izrazil sožalje. Z nemškim pozdravom in petjem himne se je zaključilo slavnost. Sledil je mimohod čet pred rotovžem.

* „Der Tag der Wehrmacht“ na Spodnjem Stajerskem. Kakor smo že v zadnji izdaji našega lista omenili, bo v nedeljo, dne 28. marca 1943, na Spodnjem Stajerskem prireditve „Der Tag der Wehrmacht“, to je, dan oborožene sile. V okviru prireditve bo cestna zbirka za WHW, družabni sestanki itd. Po garnizijskih mestih bo verjetno dovoljen vstop v vojašnice, vse skupaj pa ima namen, že obstoječo povezanost med prebivalstvom in vo-

Dr. F. J. Lukas:

Ausschneiden! Izrezati!

Deutsch für Erwachsene methodisch und praktisch

(Nemščina za odrasle metodično in praktično.)

12. Stunde.

Lösung der Aufgabe:

1. D es, eines, keines, jedes, unseres Vogels. D es, eines, keines, jedes, unseres Löffels. D es, eines, keines, unseres Malers. D es, eines, keines, jedes, unseres Besens.

2. Den Bäckern, den Richtern, den Spielern, den Fenstern.

3. Gegenwart von tragen:

ich trage
du trägst
er trägt
wir tragen
ihr tragt
sie tragen

Zukunft von tragen:

ich werde tragen
du wirst tragen
er wird tragen
wir werden tragen
ihr werdet tragen
sie werden tragen

4. Wer hat ein Buch? Der Onkel hat ein Buch. Wessen Buch ist das? Das ist das Buch des Onkels. Wen erwarte ich? Ich erwarte den Onkel. Wo sind die Schlüssel? Hier sind sie. Die Hausgehilfin sucht die Schlüssel. Die- sen Pinseln fehlen die Borsten. Ich bringe den Malern die Pinsel.

5. Ich gebe den Vögeln das Futter. Die Schuhmacher machen die Schuhe. Sie verkaufen kein Leder. Die Schornsteine der Dampfer sind niedrig.

Die weibl. Hauptwörter bleiben in der Einzahl unverändert. In der Mehrzahl -er halten mehrsilbige -en, Einsilbige im 3. Fall -en in den andern Fällen -e.

Pravilo: Vse besede ženskega spola ostanejo v ednini neizpremenjene. V množini dobijo večzložne »en«, enozložne v 3. sklonu »en«, v ostalih sklonih »ec«.

Einzahl	Mehrzahl
1. Fall die Blume	die Blumen
2. Fall der Blume	der Blumen
3. Fall der Blume	den Blumen
4. Fall die Blume	die Blumen

Einzahl	Mehrzahl
1. Fall die Hand	die Hände
2. Fall der Hand	der Hände
3. Fall der Hand	den Händen
4. Fall die Hand	die Hände

Sächliche Hauptwörter mit Ausnahme auf -er, -el und -en erhalten im 2. Fall Einzahl -s oder -es. Einsilber bilden die Mehrzahl auf -er (im 3. Fall -ern), Mehrsilber auf -e (im 3. Fall auf -en).

Pravilo: Samostalniki srednjega spola z izjemo navedenih na -er, -el in

-en, dobijo v 2. sklonu ednine -s ali -es. Enozložniki tvorijo množino na -er (v 3. sklonu -ern), večzložniki na -e (v 3. sklonu na -en).

Einzahl	Mehrzahl
1. Fall das Kind	die Kinder
2. Fall des Kindes	der Kinder
3. Fall dem Kinde	den Kindern
4. Fall das Kind	die Kinder

Einzahl	Mehrzahl
1. Fall das Geschenk	die Geschenke
2. Fall des Geschenkes	der Geschenke
3. Fall dem Geschenke	den Geschenken
4. Fall das Geschenk	die Geschenke

Alle Wörter die die Verkleinerungssilbe -chen oder -lein aufweisen, bleiben unverändert und nehmen nur im 2. Fall der Einzahl ein -s.

Pravilo: Vse besede, ki imajo pomajševalnico -chen ali -lein, ostanejo neizpremenjene in dobijo samo v 2. sklonu ednine -s. Das Hündchen, des Hündchens, das Häuslein, des Häusleins.

Die männlichen Wörter auf -e nehmen in allen Fällen ein -n dazu. Die männlichen Einsilber nehmen im 2. Fall der Einzahl -s oder -es, im 3. Fall der Einzahl ein -e. In der Mehrzahl nehmen sie im 3. Fall -en, in allen übrigen Fällen ein -e dazu.

Pravilo: Besede moškega spola na -e dobijo v vseh sklonih -n. Moški enozložniki dobijo v 2. sklonu ednine -s ali -es, v 3. sklonu ednine -e. V množini dobijo v 3. sklonu -en, v vseh drugih sklonih pa -e.

jaštvom še bolj utrditi. V Marburg-u bo že v soboto zvečer v dvorani Heimatbund velik kabaretni večer pod vodilnim geslom „So sind wir“ (Takaši smo), ki ga bodo v terek istotam ponovili. Isto kabaretno predstavo bodo pa predvajali tudi v Windischleistriz-u, Pettau-u in v drugih večjih krajih Spodnje Stajerske. Zbirko za vojno zimsko pomoč bodo podprli vojaki, ki bodo v družbi civilnih oseb nabirali prispevke v socialne svrhe. Ker gre za zadnjo zbirko vojno-zimske pomoči v tej zimi, je upati, da se bo Spodnja Stajerska tudi tokrat lepo postavila.

* **NSKK ho šolala ženske vozače za motorna vozila.** Tako je odredil Führer za čas trajanja vojne.

* **Rokodelski vajenci,** ki so pozvani k vojakom in se še niso učili dva in pol leta, se ne smejo pripuščati k pomočniškim izpitom. Reichsstand nemškega rokodelstva je sedaj za take vajence uvedel posebna spričevala, ki jih izdajajo učni gospodarji, združenja pa potrdijo. Posebna spričevala bodo o vojni merilo, kakšni učni ukrepi so za te vajence še potrebni. Učni mojstri morajo na taka posebna spričevala napisati med drugim učno dobo, dan in vzrok izstopa ter podatke o znanju in sposobnosti kakor o vedenju vajenca.

* **Kje so naše ptice?** V spominu ali sicer znane so nam hude zime, ko je vsled preostrega mraza in pomanjkanja živeža poginilo poleg gozdne zverjadi tudi vse polno naših pri nas prezimujočih tičev. Zato je bila takim zimam sledečim spomladim pozornost obrnjena predvsem na vprašanje: koliko je še preostalo od naših tič in kako bo z vrnitvijo ptic-selivk iz daljnih gorkih krajev. Letos so naše ptice brez vsake škode zimo lahko prestale. V Marburg-u je bilo tudi za prehrano še bolj kot se je izpočetka pričakovalo, preskrbljeno. Se še najdajo dobri ljudje s srcem tudi za živali. Spomlad je že tu, ptičji „oh-ceti“ je že zdavno konec, že je tu čas pri-

prav za gnezdenje, sploh skrb za nov zarod. Toda — izprašujemo se: kje pa so naše ptice, naši tudi preko zime zvesti ostali nam krilati prijateljski? Kakšno življenje in živrgoljenje je bilo sicer ob tem času, posebno v mestnem parku in na Kalvariji, po vrhovih ter v bližini mesta. Letos pa vse nekam tako čudno mrtvo. Celosno veselje živrgoljenja naših kosov je tako malo slišati. Zadnja nedelja — prvi spomladni dan — je bila kakor izumrla in to še celo na sicer ob tem času tako živahni Kalvariji. Le-šertertja oddaljeni ptičji glasovi. Mar-li so se naši krilati pevci med tem preselili? Če so se, kam in zakaj? — Na odgovor na to vprašanje moramo počakati, da izvemo, kako je s tem letos tudi drugod; ali je ta pojav izjema le pri nas, ali pa je splošnega značaja. — Med tem se bo ob sebi razvil tudi vprašanje, kako je, oziroma bo letos spovratkom naših ptic-selivk. Za leta 1939 so tudi v Nemčiji opazili, da utegne sedanja svetovna vojna imeti svoj neposredni vpliv tudi na usodo živalstva, posebno pa na ptice-selivke. Letos prihaja to tudi za gospodarstvo važno vprašanje še posebno do izraza. Med tem storimo tudi sami kar le moremo. In to je za vsakogar kaj lahko: Pustimo ptice pri miru! Na pomladnih izletih venka iz mesta nikar ptičev plašiti, nikar zasledovati njih gnezdišč! To naj velja še posebno naš razboriti mladini. Kjer je le prilika (n. pr. po vrtovih), pomagajmo jim z gnezdenjem in ob sedanjem vremenu pomahem tudi še s krmiljenjem. Kdor misli tudi na svoje koristi, naj svojo skrb za ptice obrača na svoj vrt ali vsaj v bližino vrtov. — p. —

* **Pobijanje gozdnih požarov.** Zakoni določajo, da mora vsak, ki opazi gozdni požar, nemudoma pomagati. To je pri požaru, ki je šele izbruhnil s polaganjem zelenega dračja ali zelenih vej in vejic na ogenj mogoče. Če je požar že bolj razvit, je pa nujna prijava gozdarskemu

uradniku, policiji, orožništvu ali gasilstvu potrebna. Avtomobiliste, kolesarje itd., če se jih v takih primerih najde, se mora takoj postaviti v službo prijave o požaru. Poslužiti se je tudi prve najbližje telefonske postaje. Pri prijavah je treba točne navedbe kraja, da se po nepotrebnem ne izgublja dragoceni čas. Čuvajte naše gozdove, ki predstavljajo vešče del narodnega bogastva!

* **Starostna meja pri prijavi obvezni.** Po odredbi o obveznosti za prijavo za vpostavo na delo z dne 27. januarja 1943 se morajo vsi moški od 16. do 65. ter ženske od 17. do 45. leta starosti, v kolikor po odredbi od prijave niso oproščeni, javiti pri uradih dela. Merilo za določeno starost je 29. januar 1943, ker je ta dan stopila dotična odredba v veljavo. Moški, ki na ta dan še niso dovršili 16. in ženske, ki še niso dovršile 17. leto starosti, niso podvrženi prijavni obveznosti. Ravno tako niso podvrženi prijavni obveznosti moški in ženske, ki so istega dne že dovršili 65., oziroma 45. leto starosti. Prijavi podvržene osebe, ki se prostovoljno javijo za vpostavo za vojno delo in še nimajo delavske knjige, dobijo pri vpostavi na mesto delavske knjige nadomestno karto. Prijavnim obveznikom, ki se ne stavijo prostovoljno na razpolago, je pri vpostavi izdati delavske knjige.

* **Črna jajca nese že nekoliko dni** kakoš gospe Bedin v Castelfranco Veneto v Italiji. Doslej tej izrednosti niso mogli ugotoviti vzroka.

* **Zapiranje lokalov in skupni dopust** uslužbencev. Leta 1941 je Reichsarbeitsminister pooblastil upravne oblasti, da so poednim obratom dovolili zapiranje lokalov ali delavnic v svrhu odhajanja osebja na letni dopust. Ta pooblastila se je moralo radi vojnih razmer že lani znatno omejiti. Sedaj je pa z odlokom z dne 4. marca 1943 isti minister izdal prepoved o zapiranju trgovin v dopustne svrhe, ker je to z vojnimi stanjem nezdružljivo. Dok-

Einzahl	Mehrzahl
1. Fall der Knabe	die Knaben
2. Fall des Knaben	der Knaben
3. Fall dem Knaben	den Knaben
4. Fall den Knaben	die Knaben

Einzahl	Mehrzahl
1. Fall der Hund	die Hunde
2. Fall des Hundes	der Hunde
3. Fall dem Hunde	den Hunden
4. Fall den Hund	die Hunde

1. Vorwörter, die den 3. Fall verlangen: Predlogi, ki vedno zahtevajo 3. sklon: aus, bei, gegenüber, mit, nach, seit, von, zu. Er kommt aus der Stadt. Woher?

Übungssätze:

Wir sind aus Kärnten. Und woher sind sie? Ich bin aus Steiermark. Heute sind wir bei der Tante. Bei diesem Wetter bleibe ich zu Hause. Gegenüber meinem Hause ist ein Garten. Dieses Haus steht gegenüber der Post. Mit dieser Feder kann ich nicht schreiben. Mit meinem Freunde fahre ich nach Wien. Mit wem kommst du? Ich komme mit meinem Onkel. Nach 18 Uhr sind die Geschäfte geschlossen. Wir fahren nach Tirol. Nach der Arbeit sind wir müde. Seit 3 Jahren habe ich dieses Haus. Er lernt seit einem Monat deutsch. Er kommt von seiner Tante. Woher kommt er?

bei + dem = beim. Beim Bahnhof ist ein Parkplatz für Autos.
von + dem = vom. Ich komme vom Onkel.

zu + dem = zum. Ich gehe zum Friseur.

zu + der = zur. Ich fahre zur Tante nach Graz.

Woraus macht man Marmelade? Aus Obst macht man Marmelade. Mit der Zeit lernt man alles. Mit diesem Auto haben wir kein Glück, es ist immer kaputt. Wir gehen zum Brunnen. Er verdient sein Geld mit der Arbeit seiner Hände. Das Wasser kommt aus dem Berg. Der Platz gegenüber dem Fenster ist frei. Ich gehe mit diesem Brief zur Post. Er hat kein Glas, er trinkt aus dem Bache. Bei meinem Bruder sind heute Gäste. Ich bleibe heute Nachmittag zu Hause. Seit Jahren kaufen wir bei diesem Bäcker das Brot. Gegenüber der Stadt liegt ein Dorf. Gegenüber meinem Fenster steht eine Eiche. Wir wohnen bei den Eltern seit 3 Jahren. Mit Geld kann man viel, aber nicht alles kaufen. Aus diesem Stroh kann man keinen Hut machen. Es regnet seit Wochen. Wie geht es mit der Gesundheit? Danke, gut. Ich bin nie krank. Um 10 Uhr gehen wir zu Bett. Er heiratet aus Liebe. Ich bin krank, aus diesem Grunde kann ich nicht kommen. Der Autobus steht gegenüber dem Bahnhof. Der Arzt vorbeidet meiner Schwester das Baden, weil sie noch krank ist. Kannst du meinen Jungen zum Arzt begleiten? Zu welchem Arzt? Zum Zahnarzt. Wann? Nachmittags. Ja, das geht. Bei diesem Gewitter wird der Schnellzug vielleicht eine Verspätung haben. Ich möchte den Beamten fragen. Möchten Sie im Gasthaus gegenüber der Kaserne mit unserem Freund Karl ein Glas Bier trinken? Ja, das will ich sehr gerne. Der Schneider näht mit der Nadel

und mit dem Zwirn. Womit näht der Schneider?

Aufgabe.

Beantworten Sie folgende Fragen: Odgovorite na naslednja vprašanja:

I. 1. Wer schneidet die Haare? Woher kommen die Kolonialprodukte? 3. Woher kommt der Regen? 4. Woher kommt die Quelle? 5. Wozu dient die Seife? 6. Wozu dienen die Federn und der Bleistift? 7. Wozu dient die Kohle? 8. Wozu braucht man ein Fahrrad? 9. Was braucht man zum Nähen?

II. Setzen Sie ins Slowenische: 1. Der Stiel des Rechens ist aus Holz. Das Holz braucht man zum Heizen. Der Löffel dient zum Essen. Die Quelle kommt aus der Erde. Das Wasser dieses Brunnens ist klar und frisch. Die Tiefe dieses Grabens beträgt 4 Meter. Diese Brunnen sind zu leicht, sie spenden kein Wasser. Essen wir einen Braten, Was für einen Braten? Einen Schweinsbraten oder einen Kalbsbraten? Ich glaube, wir essen einen Rindsbraten. Die Fremden kaufen einen Führer der Stadt Klagenfurt. Diese Mütze des Schaffners ist blau. Italien hat die Form eines Stiefels.

Setzen Sie ins Deutsche:

Prestavi v nemščino: Jude in komunisti so sovražniki države. Temu potoku manjka vode. Vsakemu norcu ugaja njegova kapa. Voda te reke je temnozelen. Perje na klobuku (od klobuka) one gospe je pisano. Glavni deli glave: oči, ušes-

ler se ta odlok ne spremeni, odpadejo torej skupni dopusti in dopust na zapiranje lokalov.

* 200 000 otrok zaščitnih zoper difterijo. V zadnjih dveh letih so zdravstveni uradi v Reichsgau-u Steiermark cepili zoper difterijo 133.142 otrok ter razen tega na Spodnjem Stajerskem 67.934 otrok v starosti od dveh do osem let. Od takrat je število obolenj tudi znatno nazadovalo. Vsa cepjenja se je izvršilo brezplačno, ker so zavodi Landesversicherungsanstalt in Überleitungsstelle für Sozialversicherung in der Untersteiermark nosili vse tozadevne stroške. Tudi leta 1943 bodo vršili cepjenja zoper difterijo, h kateremu se bo klicalo predvsem otroke letnika 1940 ter vse doslej še ne klicane otroke do 8 let. Cepjenje se vrši z dvema vbrizgoma. Cepjenje se bo vršilo meseca aprila in se bo čas in kraj svoječasno objavil.

* Uvedba letnega časa. Na dan 29. marca tekočega leta stopi v Veliki Nemčiji v veljavo zopet letni čas. Istega dne je torej ob 2. uri ponoči vse ure premakniti za eno uro naprej, tako da bo takrat kazala ura namesto drugo, tretjo uro. S tem se bo pridobilo za eno uro več dnevne svetlobe, kar bo omogočilo štednjo v razsvetljavi.

* Iz Wisell-a nam poročajo: Dne 18. III. je v Altdorfu nenadoma na srčni kapi preminula gospa Tinka Strunjak, hčerka splošno spoštovane rodbine Freze, ki je imela v zadnjih mesecih sedaj tretji smrtni slučaj; kajti pred sedmimi meseci je umrl njen oče in pred dvema mesecema njen brat. Kako prijetna je bila blagopokojna, je pokazalo obilo cvetje in njen pogreb, katerega se je udeležila nepregledna množica njenih častilcev. Ob grobu plakajo poleg njene težko preiskusene matere in ostalih sorodnikov tudi trije mladoletni sinovi, kojih slovo od nepozabne matere ob grobu je bilo pretresljivo za vse navzoče.

sa, hica, nos in usta. Vagoni tega vlaka so elegantni.

Wörter.

angenehm — prijeten, -a, -o
Automobil (s) — avto
begleiten — spremiti
bei — pri
betragen (beträgt) — znaša (s)
Braten (m) — pečenje
bunt — pisan, -a, -o
dienen — služiti
Duft (m) — duh
eleganten — eleganten, -a, -o
essen — jesti
Fabrik (w) — tovarna
Fahrrad (s) — kolo
Folge (w) — zaključek
Form (w) — oblika
Fremde (m u. w) — tujec, tujka
Gast (m) — gost
gefallen (fällt) — ugajati (ugaja)
gegenüber — nasproti
geräumig — prostorni, -a, -o
Gesundheit (w) — zdravje
Gewitter (s) — nevihta
Glück (s) — sreča
Graben (m) — jarek
Hand (w) — roka
Hauptteil (m) — glavni del
Honig (m) — med
Junge (m) — mladenič
Kalb (s) — tele
Kappe (w) — čepica
kaputt — pokvarjen, -a, -o
Kaserne (w) — vojašnica
klar — jasen, -a, -o
Kollege (m) — tovariš
Kraftwagen (m) — avtomobil

Aufruf!

An alle Kraftfahrzeughalter und Kfzwerkstätten!

Abgabe von Kfzbatterien bzw. Akkumulatoren

Jeder Halter eines stillgelegten Kraftfahrzeuges bzw. Besitzer einer Kfzbatterie hat seine Batterie bzw. Akkumulator auf Grund des Reichsleistungsgesetzes § 15 der Wehrmacht zur Verfügung zu überlassen.

Die Kfzbatterien bzw. Akkumulatoren sind sofort beim zuständigen Bürgermeisteramt mit Angabe des Kennzeichens und Anschrift des Besitzers (Anhänger an Batterie) abzuliefern.

In den Städten Graz, Marburg, Cilli, Klagenfurt und Krainburg hat die Ablieferung an den zuständigen Heimatkraftfahrpark oder dessen Zweigstelle zu erfolgen.

Für jede abgelieferte Batterie wird vom Bürgermeister ein Ablieferungsschein ausgefertigt.

Die Batterien sind im derzeitigen Zustande abzuliefern, bereits entleerte Batterien bleiben entleert, gefüllte Batterien bleiben gefüllt.

Nicht abzuliefern sind Batterien von Kfz die nach dem RLG nicht einberufen werden dürfen, z. B. von Kfz der Ärzte, von Kfz der NSDAP, ihrer Gliederungen und der Reichsbehörden. Ferner Batterien von rotbewinkelten Kfz, schließlich Batterien von Kfz (einschließlich Motorbooten), die im Interesse der Landesverteidigung oder im öffentlichen Interesse nur zeitweise zum Einsatz vorgesehen sind, ohne den roten Winkel zu führen.

Die Batterien werden gegen Vergütung zu Eigentum der Wehrmacht übernommen.

Die Vergütung der Batterien erfolgt nach Überprüfung und Abschätzung durch den zuständigen Heimatkraftfahrpark.

Es sind sämtliche Kraftfahrzeugbatterien von stillgelegten Kraftfahrzeugen, auch von jenen für welche die Kraftfahrzeughalter eine Kriegsbeurteilung oder vorläufige Beurteilung in Händen haben abzuliefern, sowie solche Batterien, die zur Pflege in Werkstätten abgestellt wurden.

Die Nichtbefolgung dieses Aufrufes wird gemäß Reichsleistungsgesetz § 34 bestraft.

Ausgenommen von dieser Sammelaktion ist der Siedlungsbereich »A« in der Untersteiermark.

Wehrersatz-Inspektion
Graz, Gruppe »K«

211

Krankheit (w) — bolezen
Magd (w) — dekla, služkinja
Marmelade (w) — marmelada
Mund (m) — usta
Mütze (w) — čepica
Nase (w) — nos
nähen — šivati
nie — nikoli
Parkplatz (m) — prostor za parkiranje
Quelle (w) — izvor
Ratte (w) — podgana
Rechen (m) — grablje
Rind (s) — govedo
Rose (w) — vrtnica
Schnellzug (m) — brzovlak
seicht — plitek, -a, -o
spenden — darovati
stehen — stati
Tiefe (w) — globina
verbleten — prepovedati
verdienen — zaslužiti
Vorwort (s) — predlog
woher? — Od kje?
Zahnarzt (m) — zobozdravnik
Zeiger (m) — kazalec
Zwirn (m) — sukanec

Zwölf Höflichkeitsphrasen.

1. Mein aufrichtiges Beileid.
2. Ich weiß nicht, wie ich Ihnen dafür danken soll.
3. Seien Sie mir nicht böse.
4. Bemühen Sie sich nicht.
5. Lassen Sie doch die Handschuhe an.
6. Hätten Sie Lust...
7. Tun Sie, als ob Sie zu Hause wären.
1. Moje iskreno sožalje.
2. Ne vem, kako bi se vam zahvalil(a).
3. Ne bodite hudi.

4. Ne trudite se.
5. Le obdržite rokavice.
6. Ali bi Vas veselilo...
7. Naredite, kakor bi bili doma. (Bodite čisto domač.)
8. Bedienen Sie sich bitte.
9. Ich möchte Ihnen nicht lästig fallen.
10. Ich wäre Ihnen sehr verbunden.
11. Auf Ihre Gesundheit!
12. Sie werden immer jünger.
8. Izvolite.
9. Nočem vam biti nadležen(a).
10. Jako bi vam bil(a) hvaležen(a).
11. Na Vaše zdravje!
12. Vedno mlajši ste.

BURG-LICHTSPIELE

MARBURG, BURGPLATZ 1

SYBILLE SCHMITZ, ALBRECHT
SCHÖNHALS in

VOM SCHICKSAL VERWEHT

Für Jugendliche nicht zugelassen!

Kulturfilm-Sondervorstellungen:

Sonntag Vormittag, 10 Uhr;
Montag, Dienstag und Mittwoch
13.45 Uhr:

MIT BÜCHSE UND LASSO DURCH AFRIKA!

Für Jugendliche zugelassen! 227

* Za novega generalštabnega šefa japonske vojske na Kitajskem je bil imenovan generalni poročnik Macui, ki velja kot eden najboljših japonskih vojaških strokovnjakov. Med drugim je Macui pripravljen na zadnje minute načrt za osvojitve Singapurja. Do svojega sedanjega imenovanja je bil vojaški svetovalec kitajske vlade v Nankingu, kjer je v poldrugem letu organiziral kitajsko vojsko.

* Ministrstvo za italijansko obnovo, V Rimu izhajajoči list »Concessione e Costruzione« predlaga ustanovitev ministrstva za obnovo. To ministrstvo naj bi zopet zgradilo mesta, ki so jih porušili Anglo-Amerikanci s svojimi terorističnimi napadi.

* Atlantik je pokopališče petroleja. Leta 1938. se je preko Atlantika v evropske države prevozilo 130 milijonov ton petroleja iz prekomorskih dežel. Odkar traja vojna in ogrožajo nemške podmornice morški promet, je ta prevoz zdrknil na najnižjo količino in še od te gre največ na dno morja. Zapadni del Atlantskega morja je nekakšno veliko pokopališče petroleja in petrolejskih transportnih ladij.

* Japonski uspehi na Kitajskem. V času od 12. februarja do 15. marca je japonska ekspedicijska vojska v teku ofenzive na Severnem in Srednjem Kitajskem pobila 10.500 Kitajcev, ujela pa jih je 31.800. Plen je znašal 186 topov, 503 strojnice, 12.690 pušk, mnogo municije in drugega vojnega materiala.

* Egipčovski princ v Rimu. V Rim je prispel te dni egipčovski princ Mansur Gaud, član egipčovske kraljevske rodbine. Princ Mansur je izjavil, da se hoče postaviti ob stran sil osi, ki se borijo s sovražniki Egipta, arabskega naroda in islama.

* Zrtev angleške tajne službe. Kakor poročajo nemški listi iz Soluna, so neki ljudje, ki so bili v službi angleškega intelligence Service-a, ubili bivšega sirjskega prosvetnega ministra Sardallah Ghabrija. — Radi protiangleške ameriške bila v Alepu prepovedana arabska nacionalistična lista »Al Džah« in »Al Nazia«. Vse državne šole v Siriji so zaprte. Straži jih angleška policija.

* Ljudsko štetje v mestu Marseille. V mestu Marseille so oblasti podrele pristaniško predmestje, kjer so se v ozkih ulicah skrivali zločinski tipi iz vseh delov sveta nekontrolirano in v tako velikem številu, da se je po vsej pravici govorilo o desetisočih. Obenem so uvedli tudi ljudsko štetje, ki sicer še ni končano, vendar izhaja iz dosedanjih izidov, da bo ostalo pri številu 700.000 prebivalcev. Vzrok je iskati v dejstvu, da je od 200 tisoč tujcev, ki so jih našli leta 1936., ostalo samo še 65 tisoč v mestu. Mnogi prebivalci tega francoskega mesta so oddali tudi na deželo, kjer se lažje preživljajo.

* Finski maršal Mannerheim kot pisec. Ravnokar je izšla knjiga izpod peresa znane maršala Mannerheima, v kateri popisuje svoje potovanje po Aziji, ki jo je prepotoval še kot ruski podanik pred prvo svetovno vojno. Knjiga je v vojaškem, političnem in raziskovalnem pogledu znanstveno na višini in je sam znani raziskovalec Azije, švedski učenjak Sven Hedin, o isti izrekel toplo priznanje. Mannerheim stoji na čelu finske armade, ki se na strani Nemčije bojuje zoper Sovjetijo, je finski narodni junak ter kljub visoki starosti čil, zdrav in podjeten.

ZU KAUFEN GESUCHT

Abfälle Altpapier, Hader, Schnel-derabschnitte, Textilabfälle, Alteisen, Metall, Glasscherben, Tierhaare und Schafwolle kauft laufend jede Menge Alois Arbeiter, Marburg (Drau), Draugasse 5. 160-4

3500 Riparia Portalis (Reben-Unterlage) zum Trockenveredeln, verkauft Franz Jauk, Waigen 6. Jahring. 230-3

Apfelwirdlinge zu verkaufen. Alois ZINGLAK, Süßenberg 7, Erlachstein. 229-3

OFFENE STELLEN

Vor Einstellung von Arbeitskräften muß die Zustimmung des zuständigen Arbeitsamtes eingeholt werden

Maurer für kleinere Reparaturen, Weißigen der Räume etc., auf 2 Monate, ev. nur einige Tage in der Woche, gesucht. Anz. ufr.: Unio-Fabrik, Landweggasse 23. 215-6

Ältere Person wird für ein Gasthaus gesucht, die in der Küche hilft und auch im Garten arbeiten kann. Gasthaus Zokaly, Marburg, Mellingerstraße 7. 216-7

Frau wird sofort zur Winterfamilie aufgenommen. Melden und Anfragen: Rast 90, bei Marburg. 231-6

Lehrjunge für Gemischtwarenhandlung wird aufgenommen. Anzufragen bei Fr. Powoden, Marburg/Drau, Schillerstraße 14. 232-6

Wagnerlehrling wird bei Stefan Wrentuscha, Marburg, Berggasse 10, aufgenommen. 233-6

Bäckerlehrling sucht Johann Supanz, Seltzdorf, Plankenstein. 234-6

Zwei Personen werden auf 3 Joch Besitz (wegen Krankheit des Besitzers) aufgenommen. Adresse in der Verw. 235-6

Fassbinderei in Cilli

Suche zum sofortigen Eintritt mehrere Gehilfen und Lehrlinge. Kost und Quartier nach Übereinkommen. J. Jasbetz, Cilli, Werkstraße 12. 221

ZU MIETEN GESUCHT

Zimmer und Küche zu mieten gesucht, oder auch zu tauschen. Hauswirtschafterin, Rud. Bernreiterstraße 9, Brunn Dorf. 241-8

FUNDE — VERLUSTE

Verloren wurde die

Mitgliedskarte

von Steirischen Heimatbund mit mehreren Dokumenten und Lebensmittelkarten auf den Namen Hren Theresia im Gasthaus Schumer, Cilli. Abzugeben in der Geschäftsstelle der »Marb. Zeitung«, Cilli. 240-13

VERSCHIEDENES

Prothesen jeder Art — Leder — Leichtmetall — Holz — orthopädische Apparate, Leibbinden, Gummistrümpfe, Bruchbänder erzeugt und liefert das führende Fachgeschäft F. Egger, Bandagen und Orthopädie, Lieferant sämtlicher Krankenanstalten u. Sozialinstitute, Marburg/Drau, Mellingerstraße 3, Cilli, Marktplatz 13. 762-14

Bandagen aller Art, sowie Prothesen erzeugt die altbekannte Firma Franz Bela, Bandagist — Marburg/Drau, Herrengasse 5. 237

Achtung! Modellabnahmen für Prothesen und orthopädische Apparate finden wegen Personalmangel in Marburg jeden Freitag, in Cilli jeden Samstag ganztägig statt. F. EGGER, Prothesen & Bandagenerzeugung, Marburg/Drau, Mellingerstraße 3.

3-jährigen Hengst

tausche für trüchtige Stute. Thaler — Wachsenberg. 236-14

Gaukrankenhaus Pettau

Bekanntmachung über die Neuregelung der Besuchszeit. Auf Grund eines Erlasses des Reichsstatthalters in der Steiermark vom 6. März 1943, gebe ich bekannt, daß mit Rücksicht auf die derzeit herrschenden Personalschwierigkeiten die bedeutende Inanspruchnahme der Anstaltseinrichtungen und den Mangel an erforderlichem Reinigungsmaterial die Krankenbesuche ab 1. April 1943 wie folgt eingeschränkt werden:

Besuchszeit in der III. und II. Klasse ausnahmslos täglich nur von 13 bis 15 Uhr.

Pettau, den 25. März 1943.

Der Betriebsführer:
Dr. BLANKE, e. h.

**Kohle schafft
für uns Kraft**

Zur Herstellung pharmazeutischer Erzeugnisse werden Kraftwerke in erheblichem Maße beansprucht. - Also - das Gebotene recht haushälterisch verwenden! Hilft mit, Kohlenklau zum Teufel jagend!

HANSAPLAST
LEUKOPLAST
ABC-PFLASTER
TUSSIPECT
• TEMAGIN •

Beiersdorf
HAMBURG
WIEN
POSEN

Ameiseneier, Acnika

sowie alle Heilkräuter kauft
laufend jede Menge

W. Gremse, Kräutergrosshandlung

GRAZ, Gartengasse 22 189

Neues Pulver für den
Wuchs und für die
Mastung des Schweine

REDIN,

mit garantiertem Erfolg

ZENTRALDROGERIE EMIL THUR,

80 Marburg/Drau, Herrngasse 33.

HAUSBESORGER älteres Ehepaar

wird aufgenommen bei

WILHELM BRAUNS

Farbenfabrik, Cilli, Spitalgasse 4-8. Geboten wird, außerdem im Betriebe, außerdem freie Wohnung, Beheizung, Beleuchtung und eine entsprechende Entlohnung. 239

73

Das Verbandpflaster

LEUKOPLAST

*Klebkraftig und haltbar
wie immer!*

Von feigen Banditen ermordet, gab sein Leben für Großdeutschland Kamerad

ANTON KOTNIK

Landwirt in Ilgen-Waldegg

geb. 11. 1. 1896

gest. 9. 3. 1943

Er starb für Deutschland. Im Volke lebt er weiter.

Sein Sterbliches übergaben wir am 24. III. 1943 in Ilgen der Heimat Erde. 226

Steirischer Heimatbund, Kreisführung Marburg-Land: Stefan v. Doboczky, Kreisführer.

In stolzer Trauer: Gattin und Sohn

Unsagbar hart und schwer traf uns die traurige Nachricht, daß unser innigstgeliebter und herzensguter Sohn, Bruder, Schwager, Onkel und Neffe

Viktor Josar

Obergefr. in einem Pion. Sturm. Batt., Träger des Verwundetenabzeichens,

bei den schweren Kämpfen im Osten, südwestlich Woronesch, am 27. Jänner 1943, getreu seinem Fahnenleid für Führer und Großdeutschland, im 28. Lebensjahr, den Heldentod starb.

Wer unseren lieben Viki kannte, kann ermessen, was wir verloren haben. 224

Bruck a. d. Mur, Wien, Tüffer, Ratschach, Graz und Pristova, im März 1943.

An sein fernes Heldengrab denken in unsagbarem Schmerz und tiefster Trauer: Viktor und Anna Josar, Eltern; Fannerl Posarschek, Schwester; Alois Posarschek, Schwager und die kleine Erika, Nichte, sowie

Familien Kuketz, Podlesnik, Kregar und Sketh.

In tiefster Trauer geben wir bekannt, daß unser innigstgeliebter Sohn und Bruder

Stanislaus Koroschetz

Freiwilliger in einem Gebirgsjäger-Regiment,

im Alter von 21 Jahren, am 19. Februar, sein Leben für Führer und Reich hingab.

Zellnitz, am 25. März 1943.

Die Tieftrauernden:

Maria Koroschetz, Mutter; Gottfried, Bruder; Christine u. Elly, Schwestern, sowie alle übrigen Verwandten. 238

Gärtnerei HORWATT - Luttenberg

gibt bekannt:

Wegen Zeit- und Arbeitermangel sind folgende Verkaufszeiten bestimmt:

228

MONTAG, MITTWOCH und FREITAG!

RAIFFEISENKASSE MARBURG/DRAU

HERRENGASSE

Fernruf: 24-53

SCHULGASSE

Im Gebäude der früheren Untersteirischen Volksdarlehenskasse

Verzinst die Spareinlagen und Einlagen in laufender Rechnung nach gesetzlicher Kündigung und laut Vereinbarung
Gewährt Darlehen: kurz-, mittel- und langfristig auf Bürgschaft und Intabulation, sowie Kredite in laufender Rechnung

131

Wer spart mit den ihm zugeteilten Eiern, legt sie in und zu einigen in

Garantol

dann hat er, wenn es wieder einmal knapper wird, einen kleinen Vorrat!

— und was wichtig ist: die Eier können zu jeder Zeit unbedenklich entnommen und zugelegt werden!

175

Uči se nemščine!

Deutsche Reichs-Lotterie

6 x 500 000
100 Millionen

Erste Ziehung der I. Klasse d.
9. Deutschen Reichs-Lotterie
am 16. und 17. April 1943

Lospreise: $\frac{1}{8}$ RM 3, $\frac{1}{4}$ RM 6

Staatliche Lotterie-Einnahme
W E S I A C K

Marburg/Drau, Herrengasse 25
Fernruf 20-97 188

Der Beauftragte des Reichskommissars für die Festigung deutschen Volkstums Dienststelle Marburg/Drau

Aufforderung

Bei Überprüfung der im Zuge der Maßnahmen zur Festigung Deutschen Volkstums in der Untersteiermark angefallenen Vermögenswerte hat sich herausgestellt, daß noch immer nicht alle Verwahrer solcher Vermögenswerte der Verpflichtung zur Anmeldung nach § 11 der Verordnung vom 23. 5. 1941 über die Festigung deutschen Volkstums in der Untersteiermark nachgekommen sind.

Wer Vermögenswerte, insbesondere

Möbel, Kraftfahrzeuge, Gebrauchsgegenstände

oder Geräte aller Art von Personen, die seit dem 1. 4. 1941 die Untersteiermark verlassen haben, verwahrt oder benützt, wird aufgefordert, diese bis längstens

15. April 1943

schriftlich oder mündlich bei der Dienststelle des Beauftragten des Reichskommissars für die Festigung deutschen Volkstums in Marburg (Drau), Möbelabteilung, Baracke I, Hugo Wolfgasse-Ecke-Günther Priengasse, anzumelden.

Die Unterlassung der Anmeldung wird nicht nur nach Punkt 9 der Verordnung vom 14. 4. 1941, sondern auch nach den allgemeinen strafgesetzlichen Bestimmungen bestraft werden.

gez. SEFTSCHNIG
SA - Standartenführer

Danksagung

Für die vielen Beweise aufrichtiger Anteilnahme, die uns anlässlich des Verlustes unseres geliebten Sohnes und Bruders, Herrn

J A N K O

entgegengebracht wurden, sprechen wir auf diesem Wege unseren herzlichsten Dank aus.

Besonderer Dank gebührt seinen Vorgesetzten und dem Reichsbahnpersonal, dem Herrn Gemeindegemeindefunktionär, dem Herrn Pfarrer, den Verwandten und Nachbarn, Freunden und Bekannten, die mit uns fühlten und unseren unvergeßlichen Sohn zur letzten Ruhestätte begleiteten. Auch allen Kranz- und Blumenspendern innigen Dank!

223

St. Jakob-Sawe (Oberkrain), 20. 3. 1943.

Die trauernde Familie
RUTSCHIGEL

KDOR v „STAJERSKEM GOSPODARJU“ oglašuje,
uspeha se raduje

